

1894

PAMIĘTNIK

STOWARZYSZENIA
POLSKIEGO
RZYMSKO
KATOLICKIEGO

1929

DETROIT
MICHIGAN

1894

1929

Pamiętnik

TRZYDZIESTEJ PIĄTEJ ROCZNICY

i

SEJMU DWUDZIESTEGO TRZECIEGO

STOWARZYSZENIA POLSKIEGO-

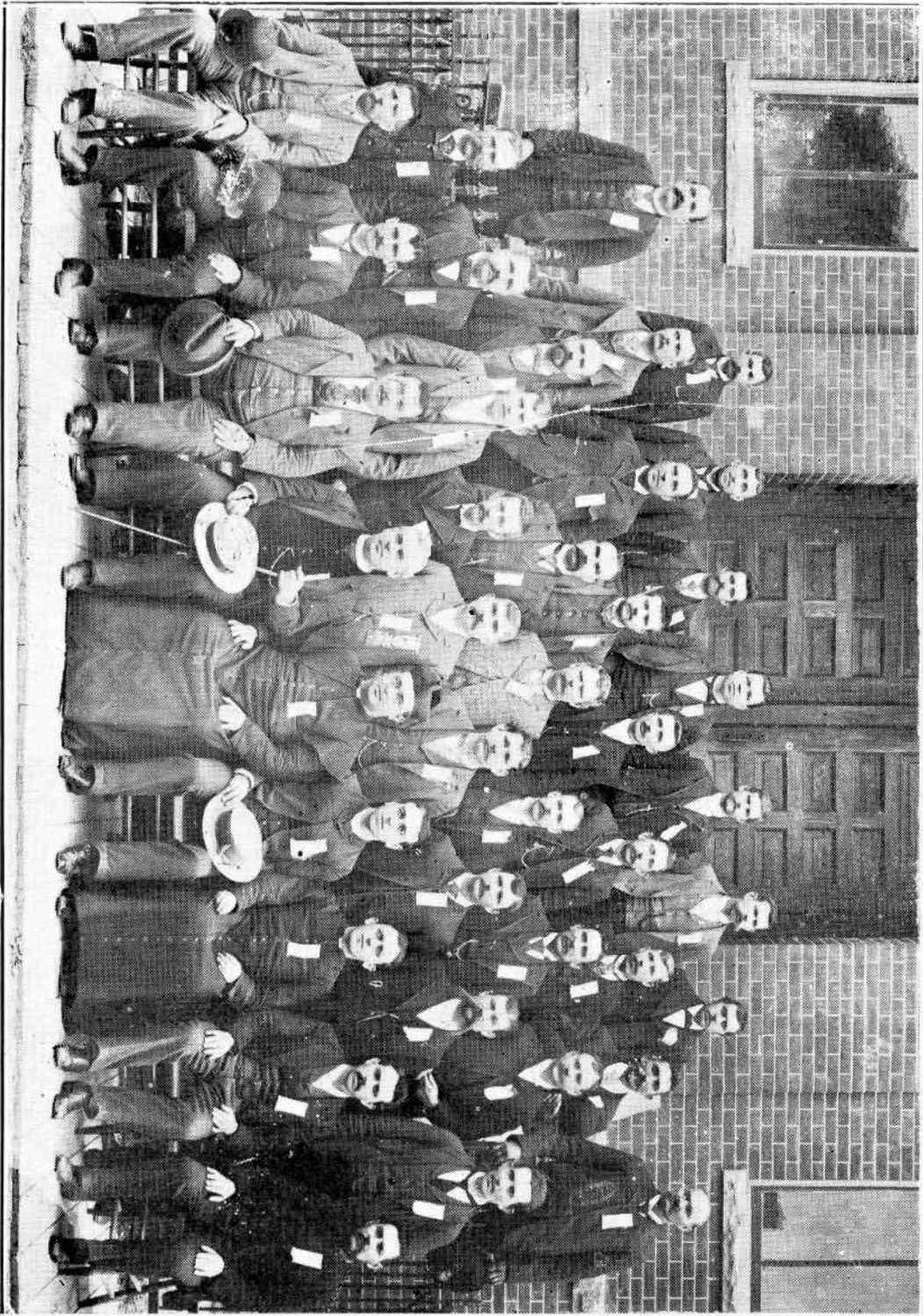
RZYMSKO-KATOLICKIEGO

POD OPIEKĄ ŚW. TRÓJCY

CZERWIEC - LIPIEC 1929

DETROIT, MICHIGAN

DELEGACI PIERWSZEGO SEJMU

POSTAL TELEGRAPH
RNA453 13 Cable
Roma 1057P
Biskup Katolicki
Detroit

COMMERCIAL CABLES

Ojciec Święty serdecznie dziękuje i jednocześnie przesyła Stowarzyszeniu Pol-
sko-Rzymsko-Katolickiemu Swoje Błogosławieństwo.

Kardynał GASPARI

Prymas Polski

Poznań, dn. 17/V, 1929.
Ostrów Tumski I.

Stowarzyszenie Polsko-Rzymsko-Katolickie

Na ręce Organizatora Stow. PRK., Jana A. Tyrki

Rodakom zrzeszonym w Stowarzyszeniu Polsko-Rzymsko-Katolickim w Detroit
przesyłam z kraju serdeczne pozdrowienie i czule błogosławieństwo ze słowami uznania
za stałość we wierze Ojców i za ukochanie wszystkiego, co ojczyste i polskie.

August Kard. Hlond

Arcybiskup Gnieźnieński i Poznański

Błogosławieństwo J. E. Kardynała Kakowskiego

Stowarzyszenie Polsko-Rzymsko-Katolickie
Pod Opieką Św. Trójcy
w Ameryce.

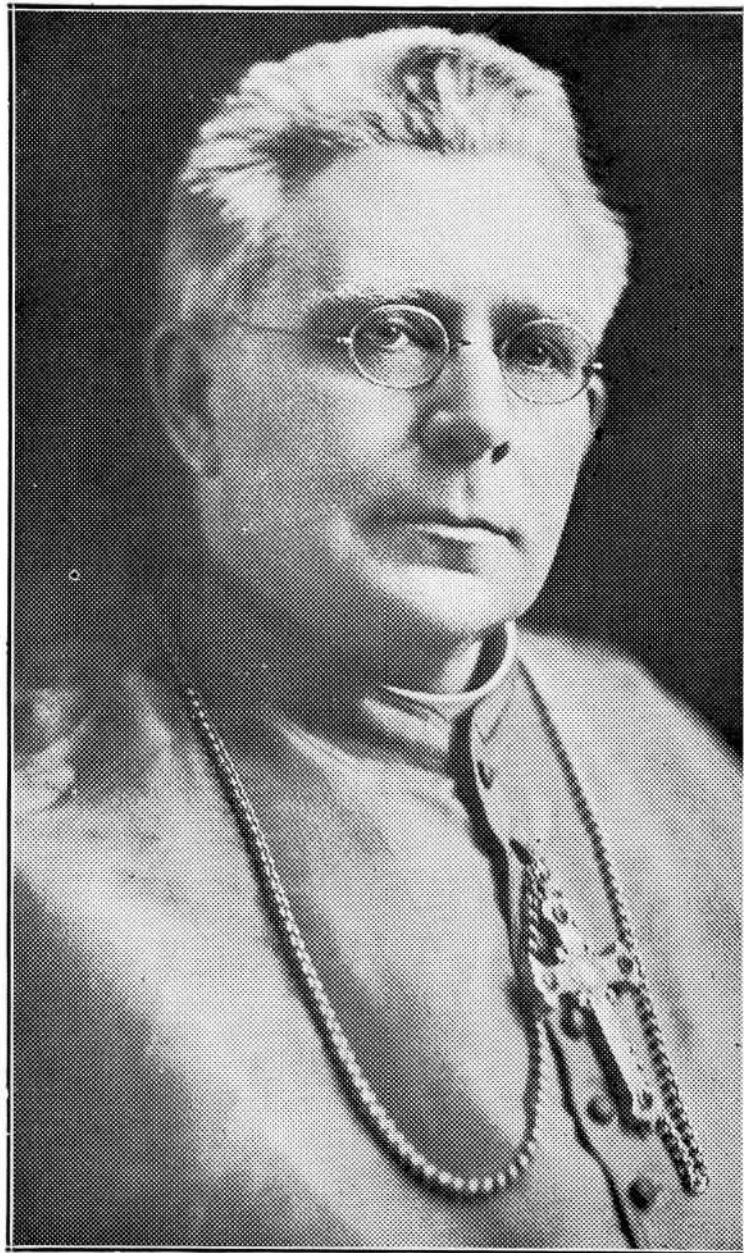
Korzystając z okazji, z całego serca błogosławię wszelkim szlachetnym poczynaniom kierowników i członków tej zasłużonej organizacji katolickiej, oraz życzę, by nadal wytrwale i mężnie krzewiła wzniosłe zasady miłości Boga i bliźniego, przywiązanie do religji katolickiej i do języka ojczystego wśród szerokich rzesz Wychodźstwa polskiego, przebywającego czasowo lub stale na gościnnej ziemi Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Stójcie mężnie i wytrwale na straży naszych tradycyji religijnych i narodowych.

Niech Wam Bóg błogosławi, a Najświętsza Paniienka Częstochowska niech Was otoczy płaszczem swej przemożnej opieki.

(—) ALEKSANDER KARD. KAKOWSKI.

Rzym, 1 czerwca, 1929.

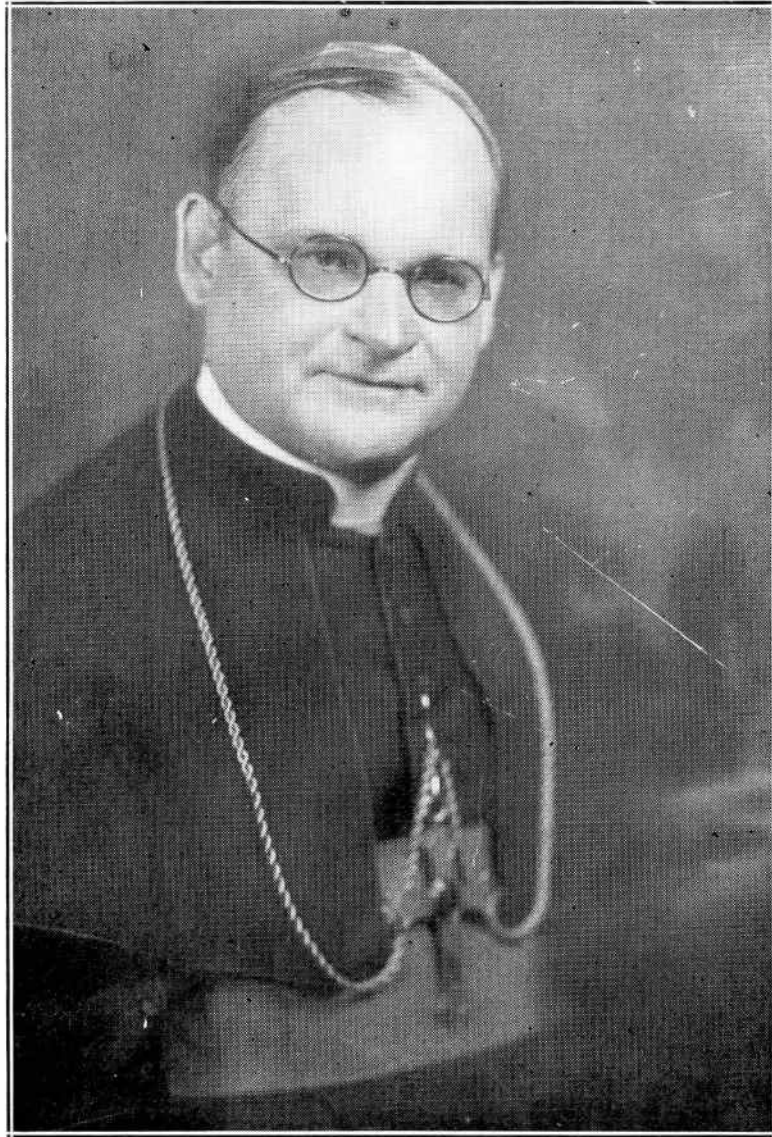

J. E. KS. BISKUP M. GALLAGHER
Biskup Djecezji Detroickiej

My heartiest congratulations
to the Polish Roman Catholic
Union of America upon the
completion of thirty-five years
of fruitful labors for the
Church.

Bishop Gallagher

[Moje najserdeczniejsze gratulacje dla Stow. Pol. Rzym. Kat. z okazji 35-tej Rocznicy owocnej pracy dla Kościoła.]
BISKUP GALLAGHER.]

J. E. KS. TEODOR KUBINA
Biskup Częstochowski

Zyczenia i Błogosławieństwo od Ks. Biskupa Kubiny

Częstochowa, dnia 7-go czerwca, 1929.

*Do Stowarzyszenia Polsko-Rzymsko-Katolickiego.
Pod opieką św. Trójcy, w Detroit, Mich. w Ameryce*

Kochani Rodacy:—

Dowiedziałem się, że Stowarzyszenie Polsko-Rzymsko-Katolickie, do którego należycie, na początku lipca tego roku obchodzi 35-tą rocznicę swego założenia, równocześnie urządza 23 Sejm w Detroit.

Ponieważ podczas mego pobytu w Stanach Zjednoczonych z okazji Kongresu Eucharystycznego w Chicago, w roku 1926 związałem się w najserdeczniejszy sposób z dzielną Polonją Amerykańską, żywo interesuję się wszystkimi objawami jej życia. Dlatego też pozwalam sobie w wspomnieniu pięknych dni przeżytych wśród Was w Detroit przestać Waszemu Stowarzyszeniu z tej podwójnej okazji swoje najserdeczniejsze życzenia oraz Pasterskie Błogosławieństwo.

Zakładając 35 lat temu Stowarzyszenie, oparliście je na idei katolickiej i polskiej. Trzeba było mieć do tego dzieła dużo wiary. Bo żyliście wówczas i dziś jeszcze żyjecie w świecie, który nie jest ani katolicki, ani polski. Nadto w owych czasach tak idea katolicka, jak idea polska uchodziły prawie na całym świecie za przeżyte i nieżywotne, żadnej nie rokujące przyszłości. Nie daliście się jednak odstraszyć i mocno postawiliście Wasze Stowarzyszenie na podstawie katolickiej i polskiej.

Nie zawiiodła Was Wasza wiara. Stowarzyszenie Wasze, oparte na tych dwóch filarach, przetrwało wszystkie burze i dziś z dumą uzasadnioną możecie obchodzić 35-tą rocznicę swej działalności. Okazało się, że wychodźstwo polskie w Ameryce, które według ogólnego mniemania było skazane na utonięcie w morzu amerykańskim, właśnie dzięki tym dwom ideom — katolickiej i polskiej — nie tylko się utrzymało, ale stworzyło tę przepiękną Polonję amerykańską, którą wszyscy słusznie podziwiamy. Równocześnie okazało się, że te dwie wielkie idee nie tylko nie przeżyły się, ale przeciwnie odżyły potężnym nowym życiem. Idea polska stworzyła nową wielką niepodległą Polskę, która jako silne mocarstwo zaznacza się coraz więcej w dziejach świata, idea zaś katolicka idzie dziś w zwycięskim pochodzie poprzez cały świat, przemieniając go na Królestwo Chrystusowe. Kościół katolicki dziś znowu przedstawia największą siłę duchową, która jedynie może uzdrowić narody i przynieść im pokój Chrystusowy.

Słuszna więc była Wasza wiara w te dwa wielkie, nieśmiertelne ideały. Trzymajcie się ich i nadal i rozwijajcie je w wytężonej działalności. Od zwycięstw tych ideałów zależy dalsza Wasza przyszłość tak samo przyszłość Polski, a szczególnie od przeprowadzenia zasad naszej św. wiary w życiu zależy odnowienie świata, zapanowanie lepszych stosunków społecznych.

Aby ten cel tak wzniosły łatwiej osiągnąć, aby zapewnić przyszłość Polonji amerykańskiej i powiększyć jej wpływy na ogólne stosunki w Ameryce i w świecie powinniście się łączyć z innymi organizacjami, które tak jak Wy opierają się na idei katolickiej i polskiej, aby z czasem powstał w Ameryce jeden wielki obóz polsko-rzymsko-katolicki. Wtedy dopiero w całej pełni spełnicie misję, którą Wam powierzyła ta, którą czcimy jako Królową Korony Polski — Matka Boska Częstochowska.

W Jej imieniu jak najserdeczniej pozdrawiam Wasz Sejm

Wasz wierny przyjaciel

KS. TEODOR KUBINA

Biskup Częstochowski.

Najprzewielebniejszy Ks. Józef Plagens

Biskup-Sufragan Djecezji Detroit, Mich.

Honorowy Kapelan Stowarzyszenia Polsko-Rzymsko-Katolickiego.

Drodzy Bracia i Siostry w Chrystusie:—

W dniu tak dla Organizacji Stowarzyszenia Polsko-Rzymsko-Katolickiego uroczystym, w dniu Trzydziestej Piątej Rocznicy pracy zbożnej dla Kościoła i Kraju oraz z okazji Sejmu XXIII. przesyłam Wam życzenia łaski i błogostawieństwa Bożego.

KS. JÓZEF PLAGENS, Biskup-Elekt.
Honorowy Kapelan Stowarzyszenia P. R. K.

Życzenia od J. E. Biskupa Wałęgi z Tarnowa

Kochani Rodacy!

Dowiedziawszy się o 23-cim Sejmie Stowarzyszenia Polsko-Rzymsko-Katolickiego, który jest zarazem Zjazdem jubileuszowym, pragnę w nim wziąć udział duchowo.

Przyjmcie głos starego biskupa ze Starego Kraju, jako serdeczne pozdrowienie od wspólnej naszej Ojczyzny Polski.

Do tego pozdrowienia dołączam biskupie błogosławieństwo, byście pod hasłem katolicyzmu i polskości zjednoczyli całą amerykańską Polonję.

(—) LEON WAŁĘGA, Bp.

Tarnów, 18 maja, 1929.

PRZEW. KS. PRAŁAT STEFAN S. WOŹNICKI
Sekretarz Ks. Bisk. Gallagera i Kapelan Stow. P. R. K.

9
Przy
Stow
na
alb
Bo
zas
i
dr
H
z o
dzi
i
na

Zyczenia od Przew. Ks. Prałata S. Woźnickiego

Przydziesięć - pięcioletniej rocznicy istnienia
Stowarzyszenia P. R. K. nie należy się
wam ignorować głuchym milczeniem,
albowiem tyle lat zbojnej pracy dla
Boga, dla Ojczyzny i dla bliźniego
zasługuje na szczerze słowa uznania
i pochwały ze strony Polonii
detroitkiej. Przew. jako jednostka
w niej, składam Stowarzyszeniu,
z okazji tego jubileuszu, serdeczne
dzięki za dotychczasową jego pracę
i życze mu w rozwoju ulebywałego
na przyszłość.

Ks. S. Woźnicki
kapelan

Zyczenia od Przew. Ks. Prałata Kruszyńskiego

KATOLICKI

Lublin, dnia 14-go maja, 1929.

Uniwersytet Lubelski

Wielce Szanowny Panie Prezesie:—

Poczytywałbym sobie za najmiłsze zdarzenie w mem życiu i za spełnioną potrzebę serca, gdybym mógł być osobiście na XXIII Sejmie Stowarzyszenia Polsko-Rzymsko-Katolickiego w Detroit, zawieść Rodakom pozdrowienie ze starej dzisiaj Niepodległej Ojczyzny, umocnić i ucieńczyć swego ducha, patrząc na owoce szlachetnych wysiłków i organizacji Polonji Amerykańskiej. Niestety, jest to niemożliwe; ograniczam się do przestania i podzielenia się choć kilku myślami.

Od chwili, gdy nasza wspólna Ojczyzna odzyskała niepodległość, stonunki zarówno jak i zobopólne wpływy, jakie zachodzą pomiędzy wolną Polską a Wychodźstwem Polskiem w Ameryce, uległy zmianie na drodze swego rozwoju. Nic rodzimej łączności, wspólnej kultury i wspólnych ideałów została zaciśnięta, a jednocześnie tak wznowiona, aby jej obce wpływy nie zerwały. Nasza myśl przenosi się często ze Starego Kraju i zatrzymuje się z podziwem nad pracą organizacyjną Rodaków za Oceanem. O ile podłożem i celem tych organizacji są te same ideały, z którychśmy w przeszłości czerpali naszą siłę i nabierali otuchy do pracy na przyszłość, napelnia nas to, Kochani Rodacy, wielką radością i sercem i myślą jesteśmy zawsze z Wami. Temi ideałami jest wiara święta naszych ojców, która się stała podstawą naszej kultury i narodowego uświadomienia. Pielęgnowanie ideałów religii Rzymsko-Katolickiej daje rękojmię, że organizacja wspiera się, na silnych fundamentach i że żadna moc nieprzyjazna jej nie obali. Tam, gdzie Kościół polski katolicki, tam jest i szkoła polska. Tam, gdzie kwitnie moralność chrześcijańska, nie wygasną w duszy szlachetne uczucia, które nam ciągle mówią, że jesteśmy członkami jednego społeczeństwa, sunami jednej Ojczyzny, spadkobiercami, a jednocześnie pionierami jednej chrześcijańskiej cywilizacji.

Trzydziestopięćlecie Stowarzyszenia Polskiego Rzymsko-Katolickiego, jaka to piękna karta organizacyjnej pracy naszych Kochanych Rodaków na wychodźstwie! XXIII-ci Sejm niewątpliwie odświeży siły, rozniesie nowe ideały w organizacyjnej Katolickiej i narodowej pracy, zjednoczy jeszcze mocniej z Kościołem i Ojczyzną, położy nowo podwaliny dla nieziszczalnej idei jedności i wielkości Ojczyzny. Oto moje najgorętsze życzenia, jakie śle pod adresem XXIII Sejmu Stowarzyszenia Polskiego Rzymsko-Katolickiego w Detroit. Organizatorom i Uczestnikom Sejmu Niechaj Bóg błogostawi. Wszystkim zebranyom na Sejmie Rodakom najgłębsza cześć.

Mr. JAN A. TYRKA,
Organizator
Detroit, Mich.
U. S. of America.

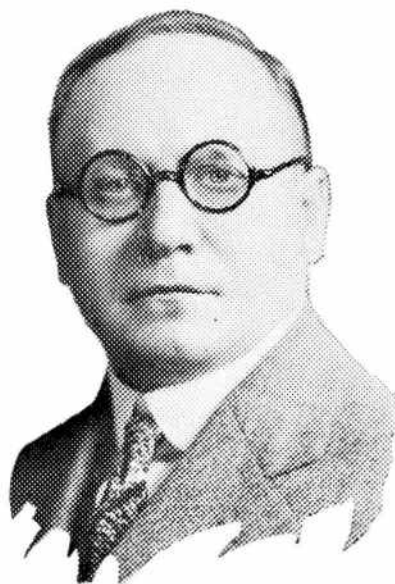
Rektor
(—) Ks. Dr. J. Kruszyński,

Prałat Domowy J. Św.

Główny Zarząd Stowarzyszenia Polsko-Rzymsko Katolickiego

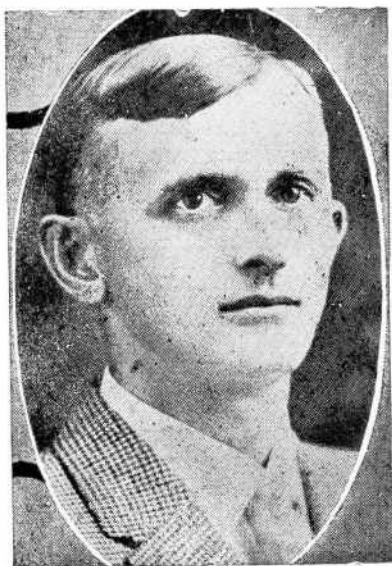
LUDWIK F. SZYMAŃSKI
Sokr. Gen.

ANTONI KUDROŃ
Skarbnik

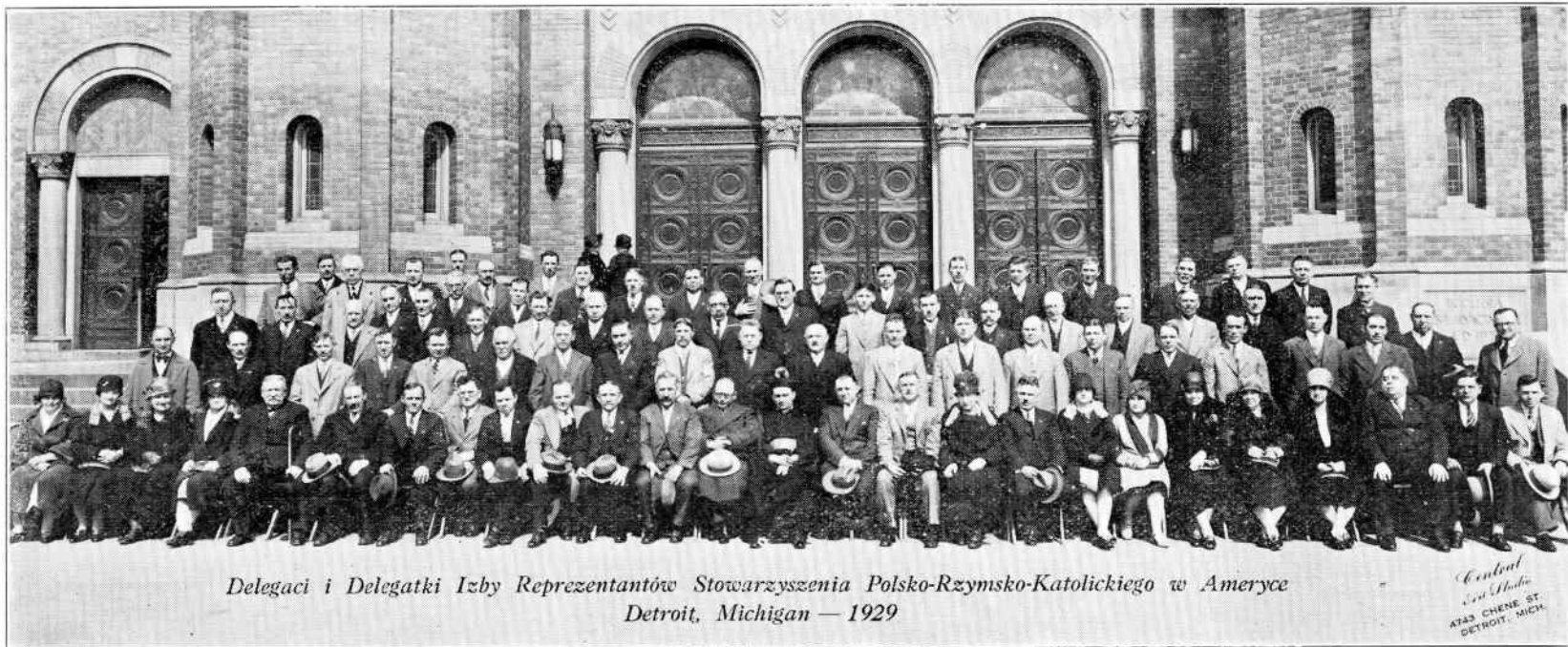
STANISŁAW RÓŻYCKI
Prezes

M. SZCZESNY
Wice-sekretarz

WŁ. ZIELECKI
Wice-prezes

*Delegaci i Delegatki Izby Reprezentantów Stowarzyszenia Polsko-Rzymsko-Katolickiego w Ameryce
Detroit, Michigan — 1929*

*Central
East Studio
4743 CHENE ST.
DETROIT, MICH.*

MY SIĘ NIE WYPRZEM

My się nie wyprzem hasel narodowych,
Które się z Polski wolnością kojarzą
I wrogom wzgardę w oczy rzucać będziem
Z bladą od cierpień, ale dumną twarzą.

My się nie wyprzem tej jasnej przeszłości,
Bo od niej błyszczą naszych dziejów karty,
Bo nas do pracy przeszłość nasza woła,
Nas władców Wisły i Niemna i Warty!

My się nie wyprzem wiary w tego Boga,
Przed którym nikną w proch piekielne bramy,
Bo za obrońcę wolności narodu
My prawdziwego Boga w sercu mamy!

My się nie wyprzem Orła i Pogoni,
Bo pod tym znakiem szli przodki do broni,
Choć milion zdrajców stanie nam na drodze,
Choć drugi milion odbiegnie nas srodze.

My się nie wyprzem narodowej pracy,
A zgodnie dążąc do jedności wszędzie
Z szerokich piersi prawdziwego ludu
Z chlubą była, jest i będzie!

Historja Stowarzyszenia Polsko-Rzymsko-Katolickiego Pod Opieką Trójcy Św. w Detroit, Mich.

IE ulega wątpliwości, że każdy członek lub członkini znający historję swej organizacji stają się lepszymi i energiczniejszymi członkami, gdyż przez poznanie historii, odnajdują wiele przykładów pracy i poświęcenia się dla organizacji.

Żadna organizacja nie powstała wielką, każda przechodziła ciężkie i krytyczne dla siebie czasy, i tylko niezmordowanej pracy i energii swych członków zawdzięczać może, że ciężkie chwile przeszły szczęśliwie i zbiegiem czasu wzrosła i potężniała.

Stowarzyszenie też przechodziło nie jedną ciężką chwilę, ale dzięki zabiegom dobrych swych członków chwile te przeszły i Stowarzyszenie istnieje i pomyślnie rozwija się.

Zanim organizacja Stowarzyszenia Polsko-Rzymsko-Katolickiego została powołaną do życia, istniało po parafjach polskich w Detroit i okolicy kilka towarzystw, które nie mając żadnej z sobą łączności nie wiele zdziałać mogły dla siebie, Kościoła jak również i Ojczyzny.

Myśl powołania do życia nowej organizacji znalazła silne poparcie u wybitnych obywateli w Detroit, a za radą znanego i energicznego dra Howieckiego zwołano posiedzenie reprezentantów wszystkich towarzystw parafjalnych luzem idących na wspólne posiedzenie w dniu 15-go czerwca 1894 roku, w hali parafjalnej św. Wojciecha, a po dyskusjach i obradach, reprezentanci przyszli do przekonania, że utworzenie i połączenie się w nowej organizacji wyjdzie na dobro tychże i ogółu.

Na tem to posiedzeniu zdecydowano utworzyć organizację pod nazwą "Stowarzyszenie Polskie-Rzymsko-Katolickie", pod opieką św. Trójcy w Detroit, Mich. Wybrano pierwszy zarząd główny, w skład którego weszli Wiel. Ks. R. Byżewski, Kapelan — Marcin J. Ostrowski, Prezes — Michał Domżański, sekretarz — Józef Bilski, skarbnik.

Z nieprzewidzianych powodów wkrótce po zorganizowaniu się Wiel. Ks. R. Byżewski, zrezygnował ze swego urzędu i w miejsce jego wybrano Wiel. Ks. Franciszka Muellera, Proboszcza par. św. Wojciecha, zrezygnował również skarbnik, Józef Bilski, w miejsce którego wybrano Jana Malkowskiego.

Pierwszy Zarząd inkorporował Organizację na stan Michigan i ułożył Konstytucję. Dalszy rozwój Organizacji zależał już od Sejmów. — Pierwszy Sejm Stowarzyszenia Polskiego-Rzymsko-Katolickiego zwołano na dzień 8-go lipca 1895 roku w hali parafjalnej św. Wojciecha, w którym wzięło udział 18 Towarzystw z łączną liczbą członków 1536 i delegatów 37. Tow. Ks. Piotra Skargi, Gr. 1., par. św. Józafata, Franciszek B. Melin i Karol Laskowski, Tow. Naj. Serca Jezus, Gr. 2, par. św. Franciszka. Daniel Kozłowski i Jan Renauer, Tow. Rycerzy św. Michała, par. św. Wojciecha, Franciszek Jettka, Tow. św. Józafata, Gr. 3, par. św. Józafata, Marcin Grajewski, Józef Skupiński, Tow. św. Walentego, Gr. 4, par. św. Franciszka, Tomasz

Garstecki, Tow. św. Trójcy, Gr. 5, par. św. Wojciecha, Ignacy Wolff, Tow. Najśłodszego Serca Jezus, Gr. 6, par. św. Józafata, Kazimierz Wyżlic, Tow. Św. Józefa, Gr. 7 w par. św. Franciszka, Marcin Panter, Józef Rybank, Tow. św. Wojciecha, Gr. 8, par. św. Wojciecha, Marcin Adamaszek, Tow. św. Jana Chrzciciela, Gr. 9, par. św. Józafata, Jan Malkowski, Michał Domżański, Jan Gurzyński, Tow. św. Rocha, Gr. 10, par. św. Kazimierza, Wojciech Mrok, Franciszek Reczkowski, Tow. św. Walentego, Gr. 11, par. św. Wojciecha, Jan Detliff, Marjan Wiśniewski, Tow. Naj Serca Jezus, Gr. 13, par. św. Kazimierza, Antoni Sarnowski, Jan Smoliński, Tow. św. Wincentego, Gr. 14, par. św. Wojciecha, Józef Neubauer, Marcin Braciszewski, Stanisław Skrzycki, Tow. św. Antoniego, Gr. 15, par. św. Józafata, Julius Kosecki, Julian Jabłoński, Leon Kurczewski, Tow. św. Kazimierza, Gr. 16, par. św. Kazimierza, Jan Dallman, Teodor Gostomski, Tow. św. Stanisława Kostki, Gr. 17, par. św. Wojciecha, Jan Majer.

Sejm 1-szy Stowarzyszenia Polsko-Rzymsko-Katolickiego pod opieką św. Trójcy, przeprowadził wiele wniosków i poprawek, ale zmian wielkich nie poczyniono. Wybrano nowy zarząd w osobach: — Józef Neubauer, prezes; Michał Domżański, sekretarz generalny, Jan Malkowski, skarbnik, Wiel. Ks. Franciszek Mueller, kapelan; dyrektorzy: — Wojciech Mrok, Marcin Panter, Marcin Grajewski, Ignacy Wolff i Jan Dallman.

Drugi Sejm odbył się w par. św. Kazimierza. — Rozpoczął się 6-go lipca, 1896. Zarząd główny wybrano: Antoni Sarnowski, prezes; Mikołaj Waligórski, sekr. gen.; Jan Dallman, skarbnik; kapelan Wiel. Ks. P. Gutowski.

Trzeci Sejm odbył się w par. św. Józafata, rozpoczął się 6-go lipca, 1897. Zarząd główny wybrano: Marcin Panter, prezes; Mikołaj Waligórski, sekr. gen.; Jan Dallman, skarbnik; Kapelan, Wiel. Ks. Jan Rządowski.

Czwarty Sejm odbył się w par. św. Franciszka, rozpoczął się 5-go lipca 1898. Zarząd główny wybrano Ferdynand Klimek, prezes; Mikołaj Waligórski sekr. gen.; Jan Dallman, skarbnik; Wiel. Ks. Jan Rządowski, kapelan.

Piąty Sejm odbył się w par. św. Wojciecha; rozpoczął się 5-go lipca 1899. Zarząd wybrano: Ferdynand Klimek, prezes; Marcin Braciszewski, sekr. gen.; Jan Małkowski, skarbnik; — Wiel. Ks. Jan Rządowski, kapelan.

Szósty Sejm odbył się w par. Naj. Serca Marji Panny, rozpoczął się 9-go lipca, 1900. Zarząd wybrano: Józef Gryka, prezes; Marcin Braciszewski, sekr. gen.; Jan Dallman, skarbnik; — Wiel. Ks. Jan Rządowski, kapelan.

Siódmy Sejm odbył się w par. św. Kazimierza, rozpoczął się 8-go lipca, 1901. Zarząd główny wybrano: Józef Gryka, prezes; Marcin Braciszewski, sekr. gen.; Jan Dallman, skarbnik; Wiel. Ks. Józef Fołta, Kapelan.

Ósmy Sejm odbył się w par. św. Stanisława B. M. rozpoczął się 7-go lipca 1902. Zarząd główny wybrano: Ferdynand Klimek, pre-

zes; Marcin Braciszewski, sekr. gen.; Stefan Skrzycki, skarbnik; Wiel. Ks. Józef Fołta, Kapelan.

Dziewiąty Sejm odbył się w par. M. B. Szkaplerznej, Wyandotte, Mich. Rozpoczął się 6-go lipca, 1903. Zarząd główny wybrano: Julian Jabłoński, prezes; Marcin Braciszewski, sekr. gen.; Stefan S. Skrzycki, skarbnik; Wiel. Ks. Józef Fołta, Kapelan.

Dziesiąty Sejm odbył się w par. św. Jana Kantego, Delray, Mich. Rozpoczął się 11-go lipca, 1904. Zarząd główny wybrano: Julian Jabłoński, prezes; Ludwik F. Szymański, sekr. gen.; Mikołaj Wali-górski, skarbnik; Wiel. Ks. P. Gutowski, Kapelan.

Jedenasty Sejm odbył się w par. św. Józafata. Rozpoczął się dnia 10-go lipca, 1905. Zarząd główny wybrano: Julian Jabłoński, prezes; Ludwik F. Szymański, sekr. gen.; Wiel. Ks. P. Gutowski, Kapelan.

Dwunasty Sejm odbył się w par. św. Franciszka. Rozpoczął się 9-go lipca, 1906. Zarząd główny wybrano: Sefan S. Skrzycki, prezes; Ludwik F. Szymański, sekr. gen.; Jan Bednarek, skarbnik; Wiel. Ks. Paweł Gutowski, Kapelan.

Trzynasty Sejm odbył się w par. św. Jadwigi. Rozpoczął się 8-go lipca, 1907, który to Sejm zadecydował podatek stopniowy. Zarząd główny wybrano: Leonard F. Olszewski, prezes; Ludwik F. Szymański, sekr. gen.; Jan Białkowski, skarbnik; Wiel. Ks. J. Rządowolski, Kapelan.

Czternasty Sejm odbył się w par. św. Stanisława B. M. Rozpoczął się 6-go lipca, 1908. Zarząd główny wybrano: Leonard F. Olszewski prezes; Ludwik F. Szymański, sekr. gen.; Jan Białkowski, skarbnik; Wiel. Ks. Jan Rządowolski, Kapelan.

Piętnasty Sejm odbył się w par. św. Jacka. Rozpoczął się 11-go lipca, 1910. Zarząd główny wybrano: Leonard F. Olszewski, prezes; Ludwik F. Szymański, sekr. gen.; Jan Białkowski, skarbnik; Wiel. Ks. S. J. Kolkiewicz, Kapelan.

Szesnasty Sejm odbył się w par. św. Jana Kantego, Delray, Mich. Rozpoczął się 8-go lipca, 1912. Zarząd główny wybrano: Andrzej Kaczorowski, prezes; Ludwik F. Szymański, sekr. gen.; Jan Białkowski, skarbnik; Wiel. Ks. S. J. Kolkiewicz, Kapelan.

Siedmnasty Sejm odbył się w par. św. Florjana w Hamtramck, Jabłoński, skarbnik; Wiel. Ks. S. J. Kolkiewicz, Kapelan. Andrzej Kaczorowski, prezes; Ludwik F. Szymański, sekr. gen.; Julian Jabłoński, skarbnik; Wiel. Ks. S. I. Kolkiewicz, Kapelan.

Osiemnasty Sejm odbył się w par. św. Wojciecha. Rozpoczął się 10-go lipca, 1916. Zarząd główny wybrano: Julian Jabłoński, prezes; Ludwik F. Szymański, sekr. gen.; Jan Białkowski, skarbnik; Wiel. Ks. S. J. Kolkiewicz, Kapelan.

Dziewiętnasty Sejm odbył się w par. Przemienienia Pańskiego, Buffalo, N. Y. Rozpoczął się 6-go lipca, 1918. Zarząd główny wybrano: Adam Przybylski, prezes; Ludwik F. Szymański, sekr. gen.; Jan Białkowski, skarbnik; Wiel. Ks. M. Gannas, Kapelan.

Dwudziesty Sejm odbył się w par. M. B. Szkaplerznej, Wyandotte, Mich. Rozpoczął się 12-go lipca, 1920. Zarząd główny wybrano: A-

dam Przybylski, prezes; Ludwik F. Szymański, sekr. gen.; Józef F. Turowski, skarbnik; Wiel. Ks. W. B. Żądała, Kapelan.

Dwudziesty Pierwszy Sejm odbył się w par. św. Kazimierza. Rozpoczął się 9-go lipca, 1923. Zarząd główny został wybrany: Stanisław Różycki, prezes; Ludwik F. Szymański, sekr. gen.; Józef F. Turowski, skarbnik; Wiel. Ks. Prałat Józef C. Plagens, Kapelan.

Dwudziesty Drugi Sejm odbył się w par. św. Stanisława. Rozpoczął się dnia 12-go lipca, 1926 r. Zarząd główny został wybrany: Stanisław Różycki, prezes; Ludwik Szymański, sekr. gen.; Stanisław Wąsik, skarbnik; Wiel. ks. B. F. Jarzembowski, kapelan. Z nieprzewidzianych okoliczności zrezygnował ks. B. F. Jarzembowski, a kapelanem został wybrany Przew. Ks. prałat Stefan S. Woźnicki, sekretarz J. E. ks. bisk. M. Gallaghery. Zrezygnował również skarbnik St. Wąsik, a na miejsce jego wybrany został Antoni Kudroń.

Sejmy Nadzwyczajne.

Prócz powyższych odbyło się również osiem Sejmów Nadzwyczajnych, które zajmowały się poprawkami Konstytucji, przyjęciem stopniowej tabeli assesmentowej, zatwierdzeniem propozycji podanej przez Najprzew. Ks. Biskupa Rhode, złączenia organizacji katolickich, jak również sprawy Domu Stowarzyszenia i wiele innych mających na celu rozszerzenie znaczenia Stowarzyszenia i zabiegi o członków.

Ze sprawozdania powyższego okazuje się, iż Stowarzyszenie posiadało dwunastu Pzeresów, a mianowicie: Marcin Ostrowski, jeden rok, Józef Neubauer, jeden rok, Antoni Sarnowski, jeden rok, Marcin Panter, jeden rok, Ferdynand Klimek, trzy lata, Józef Gryka, dwa lata, Juljan Jabłoński, pięć lat, Stefan Skrzycki, jeden rok, Lenaord F. Olszewski, pięć lat, Andrzej Kaczorowski, cztery lata, Adam Przybylski, pięć lat, Stanisław Różycki, sześć lat.

W tymże samym czasie urząd sekretarza sprawowało czterech, a to: Michał Domżański, dwa lata, Mikołaj Waligórski, trzy lata, Marcin Braciszewski, pięć lat, Ludwik F. Szymański, dwadzieścia-pięć lat, co zaś do innych, urzędowało skarbników ośmiu: Jan Malkowski, trzy lata, Jan Dallman, pięć lat, Stefan Skrzycki, dwa lata, Mikołaj Waligórski, dwa lata, Jan Bednarek, jeden rok, Jan Białkowski jedenaście lat, Juljan Jabłoński, dwa lata, Józef Turowski.

Jako Organizacja Katolicka Stowarzyszenie P. R. K. posiada w Zarządzie Radcę Duchownego. Urząd ten piastowało ośmiu Kapłanów polskich: Ks. Franciszek Mueller, dwa lata, Ks. Paweł Gutowski, cztery lata, Ks. Jan Rządowolski, pięć lat, Ks. Józef Fołta, trzy lata, Ks. Sylwester I. Kolkiewicz, dziesięć lat, Ks. Maxymiljan Gannas, dwa lata, Ks. Wojciech B. Żądała, trzy lata, Ks. Biskup-Elekt Józef Plagens, jeden rok, Ks. B. F. Jarzembowski, dwa lata, Ks. Prałat S. S. Woźnicki, jeden rok.

Stowarzyszenie Polsko Rzymsko Katolickie w roku 1907 przechodziło ciężkie czasy, lecz dobrze myślący i prawi Polacy i Katolicy wzięli w swe ręce ster roboty, a usilną pracą, poświęceniem i wytrwałością przetrzymali burzę, że dziś nasza Organizacja rozwija się prawidłowo.

wo i zatacza coraz szersze koła, rosnąc w liczbie członków i znaczeniu.

Sejm XVII w roku 1907 w par. św. Jadwigi był epokowym dla Stowarzyszenia, albowiem wzmocnił podwaliny Organizacji. Na sejmie tym uchwalono nową tabelę podług lat. Po ukończeniu Sejmu Wiel. Ks. Proboszcz B. Szczerba, pobłogosławił zebranych Przenajświętszym Sakramentem.

W roku 1914, w chwili wybuchu wojny światowej, Stowarzyszenie nałożyło podatek 10 centowy celem przygotowania się finansowego dla tych członków, którzy wstąpili do armji Stanów Zjednoczonych i Wojsk Polskich. W czasach wojny, gdy śmiertelność wzrastała wskutek różnych chorób zabierających wielu członków z naszej Organizacji, Sejm XX-ty, odbyty w Wyandotte, Mich., w roku 1920 zmienił tabelę stopniową, a tem samem zabezpieczył fundusze organizacyjne dla ubezpieczonych.

Z powyższego widać, że Stowarzyszenie zawsze szło z duchem czasu i na Sejmach swych przeprowadzało wnioski idące na dobro Organizacji.

Tow. Św. Jadwigi, Grupa 38, Stowarzyszenia P. R. K.

Tow. św. Jadwigi założone zostało dnia 19 lipca, 1903 r. przy parafji św. Jadwigi przez następujących obywateli: Ludwika Stachurę, Piotra Boś i Piotra Szostaka, z 16 członków. Pierwszymi urzędnikami byli: Ludwik Stachura, prezes; Piotr Boś, sekr. fin. i Piotr Szostak, kasjer.

Gr. posiada własny sztandar wartości \$250.00 Liczy obecnie 115 członków pełnoletnich i 33 małoletnich.

Posiada kasę chorych i bardzo dużo dopomaga w potrzebie swoim członkom.

Na sprawy parafjalne złożyło około \$400.00, a oprócz tego zakupiła Grupa statulę św. Jadwigi za \$50.00, okno do kościoła za \$250.00, dała ofiarę na wielki ołtarz \$250.00, na organy \$100.00 i na bazar \$80.00. Na cele narodowe ofiarowała \$142.00, a na cele dobroczynne w postaci zapomóg \$8,000.00.

Obecny Zarząd: Józef Drabicki, prezes; Józef Skowroń, sekr. prot.; Józef Gdowski, kolektor i Ignacy Gdowski, kasjer.

Delegaci do Izby Rep. Stow. P. R. K.: Ludwik Korycki i Walenty Tokarz.

Na Dom Stow. P. R. K. Gr. 38 ofiarowała \$25.00.

Historja Tow. Św. Stanisława B. M. Gr. 25 Stowarzyszenia Polsko-Rzymsko-Katolickiego

 OWARZYSTWO św. Stanisława B. M. Grupa 25 Stowarzyszenia P. R. K. zostało założone dnia 20 listopada 1901 roku, przy parafji św. Stanisława. — Założycielami Towarzystwa byli: Leonard Sikorski, Wojciech Wąsik i Teodor Kamm.

Aplikację o przyjęcie do Stowarzyszenia Pol. Rzym. Kat., Towarzystwo wniosło dnia 20-go listopada 1901 roku, a 20-go grudnia 1901 zostało do Stowarzyszenia przyjęte, i otrzymało Nr. 25.

Na posiedzeniu organizacyjnym zapisali się następujący nowi członkowie:

Wawrzyniec Stanisławski, Aleksander Janowski, Jan Marchlewski, Wincenty Pilarski, Franciszek Pyzdrowski, Józef Kroll, Rozalja Kroll, Jan Jaroszewski, Anna Jaroszevska, Franciszek Wąsik, Jadwiga Wąsik, Michał Budziński, Cecylja Budzińska, Juljan Dombrowski, Walerja Dombrowska i Elżbieta Kowalska.

Pierwszym prezesem Towarzystwa był Leonard Sikorski, a sekretarzem Idzi Majseł.

Drugim prezesem był Antoni Spigiel, a sekretarzem Roman Pasiński.

Trzecim prezesem był J. P. Miller, a sekr. Jan Perzyk.

Czwartym prezesem był Roman Pasiński, Józef Laskowski, sekretarzem prot., a sekr. fin. Leon Printz.

Piątym prezesem był Wojciech Wąsik, Andrzej Gurbada sekr. protk., a sekr. finan. Leon Printz.

Szóstym prezesem był Andrzej Gurbada, Stanisław Hojnacki, sekret. protk., a sekr. finan. Józef Wierzbicki.

Siódmym prezesem Stanisław Hojnacki, J. Krajenka sekret. prot. sekr. fin. Józef Wierzbicki i kasjerem Wojciech Wąsik.

CFIARY JAKIE TOWARZYSTWO ZŁOŻYŁO NA CELE DOBROCZYNNE PRZEZ 25 LAT SWOJEGO ISTNIENIA

Na Kościół św. Stanisława	\$ 75.00
Na Kościół św. Jana Kantego	15.00
Ofiara dla ks. Maisla	10.00
Na ubogich	25.00
Na biednych w Polsce	25.00
Na kościół M. B. K. Apostołów	25.00
Na pomalowanie kościoła św. Stanisława	25.00
Na kościół św. Florjana	10.00
Na Jubileusz ks. Gzelli	100.00
Na dyplom komisji majowej	25.00
Na Fundusz Narodowy	100.00
Na kościół św. Stanisława	25.00
Bractwu św. Różańca	10.00
Na bazar parafji św. Stanisława	25.00
Na okno w kościele św. Stanisława	250.00
Na kościół św. Stanisława w Ford City	10.00
Na kościół w Polsce	25.00
Dla dzieci w Polsce	50.00
Na Sieroty polskie	10.00

Hallerczykom	25.00
Na przyjęcie Gen. Hallera	25.00
Siostron Felicjankom	25.00
Mniejszych ofiar po \$5.00 razem na	30.00
Na Dom Stow. P. R. K.	200.00
Na nową szkołę parafji św. Stanisława B. M.	10.00
Siostron Felicjankom	10.00
Na Górników	10.00

Razem 1,215.00

Oprócz tego mamy Bondów Amerykańskich za	200.00
Polskich za	300.00
Towarzystwo Św. Stanisława B. M. Grupa 25 w par. Św. Stanisława, wpłaciło do kasy pośmiertnej Stowarzyszenia Polsko-Rzymsko-Katolickiego w Detroit, Mich.	\$57,053.82
Członków należących do Stowarzyszenia P. R. K. umarło 71. Wypłata pośmiertna wynosiła	\$40,950.00

ZARZĄD GR. 25.

Stanisław Hojnacki, Prezes. Fr. Walendzik, Sekr. Fin. A. Kruczkowski, Serk. Prot. Leon Printz, Kasjer.

Tow. Rycerzy Św. Jana Kantego, Gr. 45, S. P. R. K.

Tow. Rycerzy św. Jana Kantego, Gr. 45 Stow. P. R. K. założone zostało 9-go kwietnia 1905 r. przy par. św. Jana Kantego. Organizatorem był ob. Jan Kropidłowski. Pierwszymi urzędnikami Gr. 45 byli: Józef Skoczki, Franciszek Karkoszka i Karol Szlachcic. Tow. zorganizowane zostało z 15 członków, a dziś liczy 61 członków pełnoletnich i 30 członków małoletnich. Posiada własny sztandar wartości \$100.00.

Obecny Zarząd, cywilny: Wojciech Tyrna, prezes; Jan Gaweł, wiceprez.; Józef Balon, sekr prot; Ludwik Gąsiorek, sekr. fin.; Franciszek Dziuba, kolektor i skarbnik.

Zarząd wojskowy: Franciszek Dziuba, kapitan; Wojciech Tyrna, pierwszy oficer; Franciszek Zajas, drugi oficer; Ludwik Bogacz, pierwszy sierżant; Piotr Rydzoń, drugi sierżant i Jan Galoch, adjutant.

Delegaci do Izby Rep. Stow. P. R. K.: Fr. Dziuba, Woj. Tyrna. Fran. Zajas i Józef Balon.

Tow. Św. Józefa, Grupa 71, Stow. Pol. R. K.

Tow. św. Józefa, Gr. 71 Stow. P. R. K., założone zostało 27 maja 1917 r. przy parafji Wszystkich Świętych we Flint, Mich. Założycielami byli: Ś. P. Dominik Skindzier, Paweł Wierzbiński, W. Wtorek i M. Maziarz. Pierwszymi urzędnikami byli: W. Wtorek, prezes; śp. D. Skindzier, wice-prezes; P. Wierzbiński, sekret. Prot; S. Kubik, sekr. finan.; P. Kowalczyk, kasjer. Opiekunowie kasy: J. Filip i A. Kostyła. Opiekunowie Chorych: L. Justyński i A. Bednarczyk, M. Maziarz, marszałek i M. Dawidowicz, odźwierny.

Gr. 71 zorganizowana była z 25 członków, a dziś liczy 120 członków. Posiada sztandar amerykański wartości \$70.00 i chorągiew wartości \$150.00. Ogółem na swoją parafję ofiarowała Gr. 71, \$51,356.70. Oprócz tego Tow. zakupiło dywany przed trzy ołtarze za \$710.95 i dwie figury aniołów za \$370.10. Na cele narodowe i dobroczynne ogółem ofiarowała Gr. 71 \$1,050.00. Ogółem Grupa złożyła na różne cele \$5,165.21. Majątku w kasie posiada \$2,048.08.

Obecny Zarząd: W. Wtorek, prezes; M. Maziarz, wiceprez.; S. Słonczko, sekr. prot; P. Wierzbiński, sekret fin. i kolektor; A. Zyber, kasjer. Opiekunowie kasy: A. Jadłowski i K. Wojtkowicz i P. Skowron.

Na Dom Stow. P. R. K. Gr. 71 ofiarowała \$35.00.

Tow. Św. Franciszka, Grupa 22, Stow. P. .R. K.

Tow. św. Franciszka, Gr. 22 Stow. P. R. K. założone zostało 5-go października 1892 r. przy parafji św. Franciszka przez ob. Walentego Nowaka.

Pierwszy zarząd tworzyli: Walenty Nowak, prezes; Daniel Kozłowski, wiceprez.; Marcin Hamernik, sekr.; Walenty Deja, kasjer; Jan Janicki, wicesekr.

Tow. zorganizowane było ze 100 członków, a dziś liczy 177 członków pełnoletnich i 14 członków małoletnich. Posiada własną chorągiew wartości \$300.00. Ogółem na swoją parafję złożyło \$1,000.00, a na szkołę parafjalną \$500.00. Na inne parafje ofiarowało \$100.00. Zakupiło okno do kościoła za \$260.00 i na malowanie kościoła ofiarowało \$200.00. Na ccle narodowe i dobroczynne złożyło drogą ofiar z górą \$500.00.

Obecny Zarząd: Walenty Nowak, prezes; Michał Grywka, wiceprez.; Józef Wojewski, sekr.; Józef Bauman, wicesekr.; Jan J. Steślicki, kolektor; Wojciech Michalak, kasjer.

Delegaci do Izby Rep. Stow. P. R. K.: J. Bauman, St. Purol, H. Pokrzewiński i J. J. Steślicki.

Tow. Św. Trójcy, Grupa 48, Stowarzyszenia P. R. K.

Tow. św. Trójcy, Gr. 48 Stow. P. R. K. została zorganizowana 7-go stycznia 1912 r. przy parafji św. Florjana w Hamtramck, Mich.

Organizatorem Gr. 48 był ówczesny proboszcz św. Florjana, a obecnie J. E. Ks. Biskup Józef Plagens, Antoni Ściżak i Adam Kukawski.

Pierwszymi urzędnikami byli: Ant. Ściżak, prezes; F. Sierecki, wicepr.; Stanisław Pacholek, sekr. fin.; Jan Chojnacki, sekr. prot.; Ant. Buczyński, kasjer.

Obecnie należy do Gr. 48-mej 76 członków pełnoletnich i 20 członków małoletnich. Posiada własny sztandar wartości \$50.00.

Na sprawy społeczne i parafjalne złożyło w postaci dobrowolnych ofiar przeszło \$1,000.00.

Na Dom Stow. P. R. K. deklarowała Gr. \$50.00.

Obecny Zarząd: Konstanty Kowalski, prezes; Jan Kucharczyk, wicepr.; Stanisław Hudo, sekr. fin.; Antoni Skalny, sekr. prot.

Delegaci do Izby Rep. Stow. P. R. K.: K. Kowalski, J. Kucharczyk i Wojciech Dolot.

Tow. Św. Tomasza, Gr. 89, Stowarzyszenia P. R. K.

Tow. św. Tomasza, Gr. 89 Stow. P. R. K. założona została, dnia 11-go września 1923 r. przy parafji Bożego Ciała w N. Detroit. Organizatorem Gr. 89 był ś. p. ks. prob. Tomasz Jankowski.

Pierwszy Zarząd stanowili: Leonard Witkowski, prezes; Adam Gawlikowski, sek. fin.; Bronisław Ziemiński, sekr. prot.; Daniel Koski, kasjer; Jan Banat i Jan Turkowski, opiekunowie kasy.

Gr. 89 założona była z 15 członków, a dziś liczy 150 członków pełnoletnich i 57 członków małoletnich. Posiada własny sztandar wartości \$175.00. Na parafję i szkołę parafjalną złożyła drogą dobrowolnych ofiar \$2,115.00, oprócz tego Grupa 89 zakupiła dzwon.

Obecny Zarząd: Jan Wysocki, prezes; Adela Pielaszkiwicz wiceprezesa; Helena Drzazga, sekr. fin.; Jan Banat, sek. prot.; Jan Długołęcki, kasjer; Woj. Biegas, Anna Turkowska i Marta Bober, opiekunowie kasy. Delegaci do Izby Rep. Stow.: Prokop Lewandowski i Anna Niedźwiecka.

Na Dom Stow. P. R. K. Gr. 89 złożyła \$50.00.

Tow. Św. Moniki, Gr. 85 Stow. PRK.

Tow. św. Moniki, Gr. 85 Stow. P. R. K., została założona dnia 20-go marca, 1922 r. przez panią Augustę Przybylską przy parafji św. Tomasza z 31 członkiń. Pierwszy zarząd pełniły następujące panie: Augusta Przybylska, prezeska; Anna Vogt, wice-prez.; Anna Szłapka, sekr. fin.; Klara Lewańska, sekr. prot. Obecnie Gr. 85 liczy 57 członkiń pełnoletnich i 12 małoletnich. Na parafję złożyła Grupa ogółem \$2,727.98 i zakupiła do kościoła okno i ławki. Na cele dobroczynne ofiarowała Gr. 85 \$66.00. Obecny zarząd pełnią: Anna Szłapka, prezeska; Agnieszka Perkowska, wice-prez.; Anna Przybylska, sekr. fin.; Klara Lewańska, sekr. prot.; delegatki do Izby Repr. Stow. P. R. K.: Aug. Przybylska i Anna Szłapka.

Na Dom Stow. P. R. K. Gr. 85 złożyła \$79.00.

Tow. Św. Wincentego, Gr. 14 Stow. PRK.

Tow. św. Wincentego, Gr. 14 Stow. P. R. K., została założona przy parafji św. Wojciecha 20-go lutego, 1889 przez Wiel. ks. C. Rochowskiego, Aug. Stiebera, M. Turlopa, Ludw. Grajewskiego, Stan. Skrzyckiego, Winc. Nowickiego i F. Kulwickiego. Pierwszy zarząd pełnili: Mateusz Turlop, prezes; Max Błaszowski, wice-prez.; Marc. Braciszewski, sekretarz; Fran. Kulwicki, wice-sekr.; Michał Grabowski, kasjer. Tow. zostało zorganizowane z 200 członków, a obecnie liczy 190 członków pełnoletnich i 27 małoletnich. Posiada własny sztandar wartości \$200.00.

Na parafję i szkołę par. złożyła Grupa \$300.00. Na inne parafje ofiarowała: na par. św. Stanisława \$50.00, św. Florjana \$50.00, św. Jacka \$50.00, św. Franciszka \$50.00, św. Jana Kantego \$50.00, św. Jadwigi \$50.00 i t. d. Na głodnych w Polsce i na kościoły \$45.00, na sieroty Sióstr Felicjanek \$50.00.

Grupa 14 nie posiada kasy chorych, ale w razie wypadku śmierci wypłaca rodzinie \$30.00, przeznaczając 6-ciu do niesienia zwłok i zamawia jeden automobil.

Obecny zarząd: Albert Bach, prezes; Aug. Bożyński, wice-prez.; M. S. Szczesny, sekr. fin.; A. Lewandowski, sekr. prot.; Aug. Warras, kasjer. Na Dom Stow. P. R. K. członkowie Gr. 14 złożyli \$90.00.

Tow. Św. Dominika, Gr. 23, Stowarzyszenia. P. R. K.

Tow. św. Dominika, Gr. 23 Stw. P. R. K. założone zostało dnia 1-go grudnia 1898 r. przy parafji Najśl. Serma Marji Panny.

Założyciele i pierwszy zarząd: Józef Nowicki, prezes; Franciszek Gryka, sekr. i kolektor; Franciszek Wyrąbkowski, kasjer.

Obecnie urzędnikami Gr. 23 są: Józef Grunald, prezes; Józef Brząkowski, sekretarz i kolektor; Jan Rademacher, kasjer.

Adresy urzędników: Józef Grunald, 2395 Finley ave., Detroit, Mich.

Józef Brząkowski, 4615 Russell str., Detroit, Mich.

Jan Rademacher, 4158 Russell str., Detroit, Mich.

Tow. Św. Jana Chrzciciela, Grupa 50 Stow. P. R. K.

Tow. św. Jana Chrzciciela, Gr. 50 Stow. P. R. K. zostało zorganizowane przez Ob. Władysława Zieleckiego przy parafji św. Jacka, dnia 12-go marca 1912 r. z 14 członków. Obecnie Gr. 50 liczy 280 członków pełnoletnich i 110 członków małoletnich. Posiada chorągiew wartości \$265.00. Na sprawy parafjalne złożyła \$1,350, a na szkołę paraf. \$50 00. Oprócz tego zakupiła okno do kościoła za \$210.00, ofiarowała na dzwon \$50.00, na organ \$50.00, na ołtarz \$150.00 i na malowanie kościoła \$150 00. Na sprawy narodowe i dobroczynne Gr. 50 ofiarowała ogółem około \$300.00.

Obecny Zarząd: St. Chrzanowski, prezes; W. Zielecki, wiceprez.; F. Osiński, sekr. fin.; Jul. Wyźlic, wicesekr.

Na Dom Stow. P. R. K. Gr. 50 ofiarowała z kasy \$50.00, a od członków drogą składek \$169.50.

Tow. Św. Jana Chrzciciela, Gr. 9, Stow. P. R. K.

Tow. św. Jana Chrzciciela, Gr. 9 Stow. P. R. K. założone zostało w roku 1889 przy parafji św. Józafata przez Piotra Kendzińskiego, Karola Brockiego i Michała Domżałskiego.

Tow. zorganizowane zostało z 100 członków, a dziś liczy 133 członków.

Posiada własną chorągiew wartości \$300.00. Zawsze dopomagało w każdej pracy społeczno-narodowej, a chojną swoją ofiarą dopomogło w rozwoju parafji.

Obecny Zarząd: Jan Domagalski, prezes; Józef Gratowski, Antoni Zelmański i Jan Renusch, kolektor.

Tow. Św. Barbary, Grupa 94, Stowarzyszenia P.R.K.

Gr. 94 założona została przez p. Józefa Rosinek, dnia 15-go czerwca 1924 r. przy par. św. Władysława w Hamtramck, Mich. Pierwszymi urzędniczkami były następujące panie: Zofja Kupiec, prezeska; Bronisława Borkowska, wiceprez.; Rozalja Rosinek, sekr. fin.; Helena Obuchowska, sekr. prot.; Marja Ochab, kasjerka. Opiekunki kasy: Aniela Obuchowska i Marja Rosinek.

Grupa została zorganizowana z 17 członkiń, a dziś liczy 58 członkiń pełnoletnich i 10 małoletnich.

Na sprawy kościelne i narodowe złożyła Grupa \$300.00 z górą, a na Dom Stow. P. R. K. ofiarowała \$25.00.

Obeeny Zarząd stanowią: Marja Ochab, prezeska; Marja Rosinek, wiceprez.; Czesława Matkowska, sekr. fin.; Antonina Pietruszka, sekr. prot.; Gertruda Stachowiak, kasjerka. Opiekunki kasy: Wiktorja Gorgul i Marja Mizdrak. Delegatki do Izby Rep. Stow. P. R. K.: Czesława Matkowska i Helena Bruszevska.

Tow. Matki Boskiej Tarnowieckiej, Gr. 62, S.P.R.K.

Tow. Matki Boskiej Tarnowieckiej, Gr. 62 Stow. P. R. K., została założona przez ob. Władysława Haynas przy parafji św. Jadwigi, dnia 18-go grudnia 1914 r. z 18 członków. Pierwszy zarząd pełnili: Wojciech Pociask, prezes; Stanisław Barzyk, sekr.; Władysław Hajnas, sekr. fin.; Stanisław Sidorowicz, kasjer. Obecnie należy do Grupy 62, 87 członków pełnoletnich i 32 małoletnich. Grupa posiada sztandar wartości \$400 00. Na parafję ofiarowała Grupa \$300.56, a na inne parafje polskie ofiarowała \$125.00. Oprócz tego zakupiła okno do kościoła za \$225.00. Na różne cele dobroczynne ofiarowała ogółem \$1,157.45.

Obeeny Zarząd: Władysław Hajnas, prezes; Andrzej Szot, wiceprez.; Jan Kubek, sekr. prot.; Stanisław Broniak, kolektor; Michał Barzyk, kasjer.

Delegaci do Izby Re. Stow. P. R. K.: S. Broniak i Jan Kubek.

Na Dom Stow. P. R. K. Gr. 62 złożyła \$50.00.

Tow. Najśłodszeo Serca Jezus, Gr. 6, Stow. P. R. K.

Tow. Najśł. Serca Jezus, Gr. 6 Stow P. R. K., założone zostało dnia 4 września 1892 r. przy parafji św. Józafata przez ob. Marcina Szyfka, z 350 członków. Pierwszy zarząd pełnili: Marcin Szyfka, prezes; Kapociński, sekret.; F. Pastubak, kasjer.

Tow. posiada kasę chorych i liczy obecnie 106 członków pełnoletnich i 20 małoletnich. Posiada własny sztandar wartości \$650.00. Na parafję ogółem złożyła \$1,900.00, na szkołę paraf. \$75.00, na inne parafje \$150.00, na cele narodowe \$50 00, na cele dobroczynne \$150.00, na różne inne cele społeczno-narodowe \$1,550.00. Oprócz tego zakupiło do kościoła oltarz Serca Jezus i okno, a do szkoły krzesła za \$50.00.

Obeeny zarząd: Józef Kaminiecki, prezes; Feliks J. Kalinowski, sekret. fin. i kolektor. Delegaci do Izby Rep. Stow. P. R. K.: Adam Przybylski, Józef Kaminiecki i Feliks Kalinowski.

Na Dom Stow. P. R. K. Gr. 6 złożyła \$65.00.

Tow. Św. Władysława, Grupa, 88, Stow. P. R. K.

Tow. św. Władysława, Gr. Stow. P. R. K. założona została przy parafji św. Władysława w Hamtramck, Mich., dnia 20 sierpnia 1921 r. przez ob. Józefa Rosinka, z 15 członków.

Pierwszy zarząd spełniali: Józef Rosinek, prezes; Stanisław Rosinek, sekr. fin.; Władysław Kostrzewa, wicepr.; J. Kozłowski, kasjer

Posiada własną chorągiew wartości \$125.00 i liczy obecnie 130 członków pełnoletnich i 51 małoletnich.

W tak krótkim czasie swojego istnienia dała Gr. 88 na sprawy parafjalne, narodowe i dobroczynne ogółem około \$500.00.

Obecny Zarząd: S. Malinowski, prezes; J. Szymański, wiceprez.; And. Pacler, sekr. prot.; Hipolit Wagner, sekr. fin.; Fr. Humiński, kasjer. Delegaci do Izby Rep. Stow. P. R. K.: Hipolit Wagner, M. Smoliński, Al. Hłudziński, J. Draus, J. Walezyński.

Na Dom Stow. P. R. K. ofiarowała Gr. 88 \$50.00 z kasy i deklarowała dodatkowo \$50.00. Razem \$100.00.

Tow. Zmartwychwstania Pańskiego, Gr. 83, S.P.R.K.

Tow. Zmartwychwstania Pańskiego, Gr. 83 Stow. P. R. K. założone zostało 15-go kwietnia 1921 r. przy parafji Zmartwychwstania Pańskiego przez Wiel. ks. prob. Władysława Szoka. W organizowaniu Gr. 83 dopomagał ob. Antoni Ściżak. Pierwszymi urzędnikami byli: A. Ściżak, F. Stec i F. Kołtuniak. Grupa zorganizowana została z 18 członków, a dziś liczy 93 członków pełnoletnich i 34 małoletnich. Posiada własną chorągiew wartości \$250.00

Na sprawy kościelne i narodowe złożyła Gr. 83 około \$2,000.00.

Obecny Zarząd: Franciszek Bieńkowski, prezes; Cz. Majewski, wicepr.; Antoni Wiśniewski, sekr. fin.; A. Kuplicki, kasjer.

Delegaci do Izby Rep. Stow. P. R. K.: Fr. Bieńkowski, Cz. Majewski, A. Wiśniewski i S. Kamieniecki.

Na Dom. Stow. P. R. K. Gr. 83 ofiarowała \$20.00.

Bractwo Najśłodszego Serca Jezus, Gr. 37, S. P. R. K.

Grupa 37 Stowarzyszenia Pol. Rzym. Kat., założone 1-go lipca 1903 r. przy par. św. Jadwigi. Założycielami byli: Franciszek Kwilos, Michał Kuczajda i Aleksander Czarnecki, którzy pełnili pierwszy zarząd Gr. 372. Grupa 27 została zorganizowana z 60 członków, a dziś liczy 398 członków pełnoletnich i 73 małoletnich. Posiada własny sztandar wartości \$250.00.

Na sprawy kościelne i narodowe ofiarowała Gr. 37 przeszło \$4,000.00, a na Dom Stow. złożyła \$50.00.

Obecny Zarząd Gr. 37: Józef Dziewit, prezes; Wiktor Macuga, sekr. prot.; Ludwik Czarnecki, kolektor i Jan Polański, kasjer.

Tow. Matki Boskiej Bolesnej, Gr. 64, Stow. P. R. K.

Tow. Matki Boskiej Bolesnej, Gr. 64 Stow. P. R. K. została założona przy parafji św. Stanisława B. i M. przez ob. Leonarda Sikorskiego i panią Marjanę Michalczak, dnia 20 maja 1915 r.

Pierwszemi urzędniczkami były następujące panie: Anna Kapcia, prezeska; Marjanna Michalczak, kolektorka; Juljanna Bonikowska, kasjerka i Anastazja Sikorska, sekretarka.

Do Gr. należy obecnie 80 członkiń. Posiada własny sztandar wartości \$223.00.

Obecny Zarząd: Anna Kapcia, prezeska; Władysława Lokanis, wicepr.; K. Sokołowska, kolektorka; A. Kanka, sekr.; B. Wąsik, kasjerka. Delegatki do Izby Rep. Stow. P. R. K.: A. Kapcia, S. Kubiak i Teresa Dawidowska.

Tow. Św. Antoniego, Grupa 70 Stow. P. R. K.

Tow. św. Antoniego Gr. 70 Stow. P. R. K. założone zostało przy parafji Przemienienia Pańskiego przez ob. Antoniego Kanię, dnia 21 stycznia 1917 r. z 16 członków. Pierwszy zarząd Grupy spełniali: Jan Buholt, prezes; Antoni, Kania, wiceprez.; Stefan Dominczak, sekret. prot.; Jan Kuckowski, sekr. fin.; Ignacy Goliński, kasjer. Obecnie Grupa liczy 55 członków pełnoletnich i 15 członków małoletnich.

Zawsze bierze czynny udział w każdej pracy społeczno-narodowej i chętnie dopomaga w rozwoju parafji.

Obecny zarząd Gr. 70 spełniają: Ludwik Kotacki, prezes; Michał Dominczak, sekr. fin.; Antoni Zawierucha i Bernard Wiśniewski.

Tow. Św. Rozalji, Grupa 33, Stow. Pol. Rzym. Kat.

Tow. św. Rozalji, Gr. 33 Stow. P. R. K. została założona przez Wiel. Ks. Prob. Józefa Foltę przy parafji Najśt. Serca Marji Panny, dnia 4go stycznia 1903 r. z 60 członkiń. Pierwszemi urzędniczkami były: Franciszka Hallman, prezeska i Józefa Oleksy, sekr. fin. Grupa posiada chorągiew wartości \$150.00. Liczy obecnie 207 członkiń pełnoletnich i 54 małoletnich. Na kościół i na sprawy społeczno-narodowe ofiarowała Gr. 33 ogółem \$1,250.00.

Obecny zarząd: Rozalja Rybińska, prezeska; Marjanna Grunald, Wiktorja Szymańska, kolektorki; Michilina Łasecka i Franciszka Wiśniewska. Delegatki do Izby Rep. Stow. P. R. K.: M. Chrzanowska, Aug. Rademacher, Agn. Brząkowska, R. Rybińska, M. Grunwald i W. Szymańska.

Na Dom Stow. P. R. K. Gr. 33 ofiarowała \$100.00.

Tow. Św. Anny, Grupa 103, Stowarzyszenia P. R. K.

Tow. św. Anny, Gr. 103 Stow. P. R. K. zorganizowane zostało przez Wiel. ks. prob. B. F. Jarzembowskiego przy parafji św. Ludwika Króla, 21-go stycznia 1927 r. z 21 członkiń. Pierwszy zarząd spełniały następujące panie: Marta Siluk, prezeska; Stanisława Malak, wiceprez.; Marja Jakubowska, sekr.; Marjanna Stanek, kasjerka; Aniela Kisielewska, kolektorka; Marjanna Fritz i Katarzyna Żebrowska, opiekunki kasy.

Grupa posiada własny sztandar wartości \$125.00. Na sprawy kościelne, narodowe i dobroczynne złożyła Gr. 103 około \$100.00.

Obecny Zarząd: Marta Siluk, prezeska; Anna wiceprezeska; Marja Jakubowska, sekr. fin.; Leokadja Czarnecka, kasjerka; Stanisława Witkowska, kolektorka.

Na Dom Stow. P. R. K. Gr. 103 złożyła \$25.00.

Tow. Św. Antoniego z Padwy, Gr. 15, Stow. P. R. K.

Tow. św. Antoniego z Padwy, Gr. 15 Stow. P. R. K. założone zostało 1-go czerwca 1890 r. przy parafji św. Józafata przez następujących obywateli: Mateusz Torlop, Edward Gajewski, Franciszek Rybiński, Michał Krzemiński i Andrzej Krzemiński.

Pierwszy zarząd spełniali: Mateusz Torlop, prezes; Edw. Gajewski, kasjer i Fran. Kaźmierczak, sekretarz.

Grupa posiada własny sztandar wartości \$500.00. Na sprawy kościelne, narodowe i dobroczynne Gr. 15 ofiarowała około \$1,000.00.

Obecny Zarząd: Jakób Jankowski, prezes; Izydor Szczepanowski, sekr.; August Busek, kasjer i Mateusz Torlop, wicesekr.

Na Dom Stow. P. R. K. Gr. złożyła \$50.00.

Tow. Św. Józefa, Grupa 19, Stowarzyszenia P. R. K.

Tow. św. Józefa Gr. 19 Stow. P. R. K. zorganizowana została przez Józefa Kromka, Franciszka Jaworskiego, Władysława Sobczyńskiego, Józefa Czarneckiego i Jana Dukata, 15 października 1893 r. przy parafji św. Kazimierza, z 80 członków.

Pierwszy zarząd pełnili: Józef Kromka, prezes; Fran. Jaworski, wiceprez.; Józef Czarnecki, sekr. fin.; Wład. Sobczyński, sekr. prot.;

Obecnie Grupa liczy 114 członków, posiada własny sztandar wartości \$185.00. Tow. złożyło następujące ofiary: na kościół \$450.00, na szkołę par. \$350.00, na inne parafje polskie \$300.00, rzeczy do kościoła zakupiło za \$250.00, do szkoły par. za \$175.00, na cele narodowe dało \$2,500.00, na cele dobroczynne \$250.00, na różne inne cele \$150.00, na zapomogi w chorobie wypłaciło \$5,498.50.

Obecny zarząd: Józef Ciesielski, prezes; Józef Kruk, wiceprez.; Stan. Kanigowski, sekr. prot. i fin.; Edw. Skwierz, kasjer. Stan. Kopiccki, kolektor. Delegaci do Izby Rep.: Lud. Szymański i Józef Kruk.

Tow. Najśl. Serca Jezus, Grupa 30, Stow. P. R. K.

Tow. Najśl. Serca Jezus, Gr. 30 Stow. P. R. K., założone zostało przez ś. p. Wincentego Leżuchowskiego przy parafji św. Jana Kantego, dnia 23 listopada 1902 r. z 13 członków. Pierwszy zarząd był następujący: ś. p. Winc. Leżuchowski, prezes; ś. p. Antoni Krupiński, sekr.; Jan Truszkowski i Józef Pawlak. Obecnie Tow. liczy 117 członków pełnoletnich i 34 małoletnich. Posiada chorągiew wartości \$500.00. Na parafję swoją ofiarowała Grupa \$800.00, a na szkołę paraf. \$300.00. Na inne parafje polskie \$200.00. Oprócz tego zakupiła Grupa okno do kościoła za \$500.00 i przybory szkolne. Na sprawy narodowe i dobroczynne ofiarowała ogółem około \$1,000.00.

Obecny Zarząd: Piotr Nowak, prezes; Ignacy Kaczanowski, kolektor; Antoni Sienkiewicz i Ignacy Prażuch.

Tow. Św. Anny, Grupa 96, Stowarzyszenia P. R. K.

Tow. św. Anny, Gr. 96 Stow. P. R. K., założone zostało 20 marca, 1925 r. przy parafji Matki Boskiej Wspomożenia Wiernych. Organizatorkami Gr. 96 były następujące panie: Marja Paszkowska, Marja Bacik i Stanisława Szaładzińska. Pierwszemi urzędniczkami były: Stanisława Szaładzińska, prezeska; Marja Paszkowska, wiceprezeska; Hclena Sobieska, sekretarka i Marja Bacik kasjerka. Grupa była zorganizowana z 17 członkiń, a dziś liczy 53 członkinie pełnoletnie i 31 członkiń małoletnich. Posiada własną chorągiew wartości \$110.00.

Na sprawy kościelne i narodowe Gr. 96 ofiarowała w tak krótkim czasie istnienia \$350.00.

Obecny Zarząd: Marja Paszkowska, prezeska; Zofja Przybysz, wiceprez.; Zofja Białobłocka, sekretarka; Kazimiera Czarnowska, kasjerka; Rozalja Radomska, delegatka do Izby Reprez. Stow. P. R. K.

Tow. Św. Józafata, Grupa 3, Stowarzyszenia P. R. K.

Tow. św. Józafata, Gr. 3 Stow. P. R. K., założone zostało 17-go września, 1889 r. przy parafji św. Józafata. Organizatorami Tow. byli: Tomasz Żółtowski, Jan Malkowski, Juljusz Kosecki, Józef Frankowiak i Maksymiljan Zientek.

Pierwszy Zarząd: Tomasz Żółtowski, prezes; Juljusz Kosecki, sekretarz i Maksymiljan Zientek, kasjer.

Obecnie do Tow. należy 84 członków pełnoletnich i 4 małoletnich. Tow. posiada własną chorągiew wartości \$175.00.

Hojnie zawsze popierała Gr. 3 każdą sprawę katolicką i społeczno-narodową.

Na Dom Stow. P. R. K. Gr. 3 ofiarowała \$29.00.

Obecny Zarząd: Jan Domagański, prezes; Marcin Grajewski, sekretarz i delegat do Izby Rep. Stow. P. R. K.

O Roli Języka w Życiu Narodu

Napisał
PROF. RUDOLF TARCZYŃSKI

“Polska mowa ma świetlana,

.....
Nie obcego szczepu kwiecie,
Nie cudzegoś rodu dziecię”.

(Koźmian)

NAJPOTĘŻNIEJSZE filary, na których opiera się każdy naród, to ziemia, którą włada i uprawia, oraz język, który będąc obrazem duszy narodowej i objawem wszystkich jej własności, wyodrębnia dany naród od sąsiadów.

Język ojczysty stanowi podstawę wyrobienia indywidualności i charakteru narodowego, a to znów daje siłę i moc ducha oraz prowadzi do lepszej przyszłości. I tu właśnie spotykamy się z fundamentalnym znaczeniem języka w życiu narodu.

Jest faktem, że wszystko co utrzymuje i pogłębia naszą indywidualność, co podnosi siłę narodu, ulepsza również i jego warunki bytu.

Język podtrzymuje świadomość narodową i dlatego słusznie utrzymuje Libelt iż “naród żyje, dopóki język jego żyje”.

W języku objawia się siła twórcza ducha narodowego. Język to święta krew Matki — Ojczyzny.

Jak człowiek żyć przestaje, skoro krew z niego wytoczymy, tak samo i naród skończy swój żywot, jeśli z niego język wyrugujemy.

Z powyższych przesłanek wynika, iż język ojczysty — to duch narodu, związany z nim tak ściśle, jak dusza z ciałem człowieka. A jak ciało bez ducha istnieć nie może, tak też nie może być narodu bez własnego języka.

Jak duch jest nieśmiertelnym i wskutek tego przetrzymać może ciało, tak i język podtrzymuje niepodległość ducha danego narodu — choćby tenże politycznie jako państwo istnieć przestał. Dowodem tego Grecy i Rzymianie.

Zginęli Grecy, zginęli Rzymianie — lecz żyje Homer, żyje i Wergili.

Żyje Homer i Wergili — gdyż ich język — to skarbnica, w którą Grecy i Rzymianie złożyli plody swego genjusza i ducha. Żyją te narody w historii dla tego, że ich wydoskonalony język, podobnie jak wszystkie ich z marmuru trwałego budowlę, jest na wieczność zaklętym. Wszak to język bogów, herosów, genjuszów, artystów, podczas gdy nasze języki sentymentalne, kto wie czy nie są zakrojone tylko na chwilę czasu, podobnie, jak nasze szałas w dolinach górskich.

Nie zapominajmy, że wyrobienie języka jest miarą żywotności i zdrowia moralnego narodu. Przykładem tego jest wiek XVI w naszej historii.

Upadek zaś języka jest znakiem chorobliwego stanu duchowej strony, jak to miało miejsce w XVII wieku.

Bruckner w "Dziejach języka polskiego" mówi, iż "plemiona, skazane na zagładę odżyły, pielęgnując najpierw tylko sam język; przyjąwszy tę podstawę dobiły się później i reszty".

Źródłem pielęgnacji języka narodu, jest zawsze i wszędzie szkoła, a u nas, tutaj na wychodźstwie w Ameryce, również i Towarzystwa katolicko-narodowe.

Takiem palladjum świadomości narodowej jest u nas w Detroit Stowarzyszenie Polsko-Rzymsko-Katolickie.

Ono bowiem w tytule swej organizacji na pierwszym miejscu umieściło wyraz "Po'skie." Ono bowiem chciało przez to oznaczyć, iż troska o zachowanie polskości jest najpierwszym celem ideowym tego Stowarzyszenia, a nierozłącznie z nią zachowanie świętej naszej religii katolickiej.

I dlatego to, pomijając stronę byznesową Stowarzyszenia, a kładąc cały nacisk na stronę ideową tej pięknej, prawdziwie patrijotycznej organizacji, wzywam Was, najmilsi rodacy do pielęgnowania języka ojczystego, do zachowania polskich tradycji narodowych, do ukochania wszystkiego, co nasze i polskie, do zjednoczenia się w towarzystwach, do wspólnego dopomagania sobie, tutaj na terenie tej naszej nowej Ojczyzny, wreszcie do zgody chrześcijańskiej, opartej na największym przykazaniu Bożem miłości bliźniego swego.

Nie słowy próżnemi, a czynem i po stokroć razy tylko czynem, stwierdzamy naszą polskość i katolickość, której rozwoju z całego serca życzę Stowarzyszeniu Polsko-Rzymsko-Katolickiemu.

Tow. Św. Wojciecha, Gr. 63, Stowarzyszenia P. R. K.

Tow. św. Wojciecha zostało zorganizowane przy parafji św. Stanisława B. i M. w Buffalo, N. Y. przez ś. p. Wiel. Ks. prob. Jana Pittassa, dnia 30 lipca 1882 r. Pierwszymi urzędnikami byli: August Jan Berent, prezes; Jan Gliński, sekr. fin.; Aleksander K. Kornowski, kasjer. W roku istnienia Tow. liczyło 287 członków.

Tow. św. Wojciecha zostało przyjęte do Stow. P. R. K. jako Gr. 63, dnia 20 maja 1915 r. Liczy obecnie 149 członków pełnoletnich i 20 małoletnich. Posiada trzy sztandary: kościelny, amerykański i żałobny ogólnej wartości \$1,145.00.

Zawsze szczerą ręką dawało ofiary na swoją parafję i inne. Oprócz ofiar pieniężnych Tow. zakupiło do kościoła: okno mozaikowe, posąg św. Wojciecha B. i M., który stoi na kościele za \$350.00, lampę wieczną za \$400.00. Na cele dobroczynne i narodowe ofiarowało z górą \$1,000.00. Samych zapomóg w chorobie wypłaciło Tow. \$39,921.50. Tow. zakupiło również bondów polskich za \$200.00.

Obecny Zarząd: Józef Murawski, prezes; Mikołaj Żuławski, sekr. fin.; Jan Biniszkiwicz, kasjer.

Na Dom Stow. P. R. K. ofiarowała Gr. 63, \$25.00 z kasy i drogą dobrowolnych składek od członków \$25.00. Razem \$50.00

Cele i Zadania Stowarzyszenia P. R. K.

JUŻ w roku 1894 grono Polaków w Detroit odczuło potrzebę zrzeszenia się; a zebrawszy się razem, postanowili stworzyć organizację pod nazwą "STOWARZYSZENIE POLSKO-RZYMSKO - KATOLICKIE".

Każda organizacja, by być pożyteczną społeczeństwu, ma swoje cele, dla których się organizuje i pracuje.

Ma swoje cele i Stow. Pol. Rzym. Kat., a niemi są:

- a) Łączenie Polaków katolików pod jeden sztandar narodowy, celem zapobieżenia wynarodowieniu. Nawiązanie z Polską stosunków i uczestniczenie we wszystkich pracach mających dobro i wielkość państwa polskiego na celu.
- b) Staranie się o dobrobyt moralny i materialny członków.
- c) Rozszerzanie i podnoszenie ducha braterskiego wśród członków.
- d) Szerzenie oświaty, niesienie wzajemnej pomocy w razie nieszczęścia.
- e) Wypłacanie pośmiertnego po zmarłych członkach tychże rodzinom i krewnym.
- f) Ulżenie doli owdowiałym i osieroconym rodzinom i rozciąganie opieki nad tymi, którzy nie znają praw krajowych.

Jak z powyższego widać, Stow. P. R. K. jest organizacją nie tylko narodową, lecz także katolicką.

Stow. P. R. K., jako Organizacja Społeczno-Narodowo-Katolicka jest nie tylko potrzebna, ale niezbędna.

Silnie stanąć musimy w obronie interesów narodowych, godności kraju z którego pochodzimy i wiary naszych przodków. Nie tylko obowiązkiem narodowy, ale nasza ambicja, powinny nas połączyć w pracy zorganizowanej dla podtrzymania naszej moralnej, materialnej siły i godności narodowej. Celów tych nie osiągniemy i pracy nie poddamy, — jeżeli obojętnie stać będziemy na uboczu. Od nas zależy przyszłość społeczeństwa. Na nas spoczywa obowiązek dokonania pracy dla dobra przyszłych pokoleń. Wszak pragnieniem naszym jest, by dzieci nasze były naszą chlubą, by doczekały się lepszych warunków i stosunków. To wszystko możemy im dać, gdy stworzymy silną i potężną organizację o takich celach i zasadach, jaką jest Stow. P. R. K. Wspólną pracą w organizacji łatwo osiągniemy to, do czego wszyscy dążymy.

Każdy Polak, każda Polka i każde dziecko polskie, niechaj do Stow. P. R. K. należy!

Nie zwlekać — a czynić; oto hasło jakim dziś musimy się kierować.

Nas wkrótce zabraknie — przyjdą następcy, więc obowiązkiem naszym jest tych następców wyszkolić i przygotować do tej pracy; dla dobra własnego, dla dobra bliźnich i całego społeczeństwa polskiego.

NIE ZAPOMINAJCIE zapisać swoich dzieci do Stow. Pol. Rzym. Kat.

Stowarzyszenie Polsko-Rzymsko-Katolickie Jest Jedy- ną Organizacją z Siedzibą w Detroit

JEDYNĄ organizacją, mającą swą siedzibę w Detroit, Mich., jest Stowarzyszenie Polsko-Rzymsko-Katolickie. Znane jest ono wszystkim ze swej pracy na polu społeczno narodowym. Jako organizacja lokalna liczyć może i powinna na szerokie poparcie ze strony całej Polonji miasta Detroit i okolicy.

Polonja detroicka powinna się czuć dumną, że posiada swoją własną organizację, że może, tu na miejscu, dla własnego dobra się organizować i pracować. Bo i po co bogacić innych? Czy nie korzystniej zapracowany grosz zatrzymać u siebie — w tem mieście w którym mieszkamy i na chleb codzienny zarabiamy? Gdzie interesy własne prowadzimy.

Lżejsze i przystępniejsze warunki należenia do Stow. P. R. K., powinny wystarczyć, by cała Polonja do tej organizacji się zaciągała, a tem samem stworzyła sobie silną i potężną organizację własną.

Przysłowie polskie mówi "lepszą własną kapota, niżeli obca kupa złota". Popierajmy więc przedewszystkiem siebie samych, popierajmy najpierw to, co jest nam najbliższe. Najbliższą nam organizacją jest właśnie Stow. P. R. K. Dwieście piędziesięcio-tysięczna Polonja miasta Detroit, stanowczo powinna iść śladem innych osiedli polskich, a nawet stać wyżej od innych. Wszak posiadamy swoją dumę i ambicję, dlaczegóż nie możemy posiadać materialnej wartości pod względem organizacji.

Stow. P. R. K. jest tą organizacją, która 35 lat już pracuje, przedewszystkiem dla dobra Polonji detroickiej. Praca to wprawdzie cicha, lecz bogata w owoce. Nie wszystkim prawdopodobnie znana jest ta praca, lecz obowiązkiem każdego jest z tą pracą się zapoznać.

Często decydować możemy w sprawach publicznych, tak lokalnych jak i stanowych; często decydować możemy w sprawach naszego wychodźstwa, ale niezorganizowani, stajemy się wprost bezwartościowym społeczeństwem, z którym często zupełnie się nie liczą. Należąc do jednej lokalnej organizacji, staniemy się potęgą, z którą liczyć się będą, z którą liczyć się muszą inni.

Dobro własne od nas samych zależy. Nikt nam nie dopomoże, nikt nas w rachubę brać nie będzie, jeżeli sami luzem chodzić będziemy.

JAN A. TYRKA, organizator.

Organizujmy Młodzież Pod Sztandarami Stowarzyszenia Polsko-Rzymsko-Katolickiego

TOWARZYSZENIE POLSKO-RZYMSKO-KATOLICKIE założone zostało w roku 1834, jako organizacja społeczno-narodowo-katolicka. Jako taka powinna wyrósć do maksimum, powinna zjednoczyć w swoich szeregach wszystkich i złączyć w jedną rodzinę narodowo-katolicką, wszystkich Polaków Katolików zamieszkałych w Detroit i okolicy. — W dzisiejszych czasach, specjalnie tutaj na wychodźstwie, młodzieżą naszą i jej przyszłością, stanowczo powinniśmy się, więcej zainteresować i odpowiednio zaopiekować.

Aby tego dokonać trzeba podjąć w tym kierunku energiczną pracę i to pracę od gruntu systematyczną, stałą i programową. Dorywkowe wychowanie naszej młodzieży celu nie osiągnie i owoców pożądanых nie wyda.

Istnieją wprawdzie organizacje, mające się wyłącznie zajmować wychowaniem naszej młodzieży. Niestety i tam w praktyce nie jest prowadzona praca programowa i systematyczna, raczej, powiedzieć by należało, prowadzona jest praca sezonowo-dorywcza.

Nic też dziwnego, że młodzież nasza gromadnie oddaje się w opiekę organizacjom obconarodowym, gdzie często bezwiednie i mimo woli zatracą swój charakter narodowego pochodzenia. Prawdą jest, że organizacje te dają młodzieży to wszystko, co tylko, w zakresie rozrywki dzisiejszej młodzieży, dać należy. Lecz czy my, ćwierć miljonowa Polonja detroitcka nie jesteśmy w stanie dać naszej młodzieży to samo? Czy my Polonja detroitcka licząca 250,000 nie może się zdobyć na to samo co Niemcy, Irlandczycy, Żydzi, Czesi i inni, których, de facto, jest daleko mniej tutaj, aniżeli nas? To wszystko, co inne narodowości dają swej młodzieży, możemy dać i my naszym własnym dzieciom. Powinno to być naszym obowiązkiem. Potrzebuje jednak ten obowiązek należytego zrozumienia. Musimy uznać potrzebę narodowego wychowania naszej młodzieży. Młodzież dzisiejsza to przyszli pracownicy na niwie narodowej — to przyszli kierownicy pracy społeczno-narodowej na Wychodźstwie. Jak my ją do tej pracy przygotowujemy, takie z tej pracy będą owoce.

Nie łudźmy się nadzieją i tem nieszczęśliwem "jakoś to będzie", ale czynem dokażmy, że my właśnie jesteśmy budowniczymi tej przyszłości Wychodźstwa polskiego. Jaki fundament damy tej przyszłości, tak długo gmach polskości Wychodźstwa stał będzie.

Młodzież dzisiejszą najlepiej do tej pracy przygotowujemy, jeżeli ją zawczasu zaciągać będziemy w szeregi takiej właśnie organizacji, jaką jest Stowarzyszenie Polsko-Rzymsko-Katolickie. W szeregach tej organizacji młodzież nauczy się kochać i szanować wiarę ojców swoich. Nauczy się być wzorowym obywatelem tutejszego kraju. Jednym słowem nauczy się wysoko nosić imię polskie.

Zaciągajmy więc młodzież naszą w szeregi Stowarzyszenia Polsko-Rzymsko-Katolickiego. Zachęcajmy ją do pracy organizacyjnej, bo w organizacji jest siła i potęga.

ZDROWAŚ MARJA

Zdrowaś Marja!... Bądź błogosławiona,
Gdy cudna wiosenka stroi ołtarze,
Ściele świątynię łąka rozkwieciona
Mistrz świt promienne maluje witraże
I lamp wieczystych gwiazdne kręgi płoną
Pod szafirowym stropem Twej świątyni
I chór ptaszęcy pieśnią nieuczoną
Pierwszy Ci pokłon ze swej gęźby czyni,
A z konch kwiatowych płynie woń różana
Do tronu Twego! O Niepokalana!

Zdrowaś Marja... Niechaj pochwalone
Będzie Tve imię w całej polskiej ziemi!
Marli tam cicho i w ojczytą stronę
Patrzeli smutnie oczyma łzawemi,
Do ust swych cisnąc Twój obrazek złoty,
Co go włożyły ręce ukochane.
Wieść ich nie doszła z krainy tęsknoty,
Imię szeptali Tve niepokalane,
Kiedy śmierć kładła na nich ciche blaski,
Módl się za nimi, Panno pełna łaski!

Zdrowaś Marja... O bądź pochwalona
Królowo Polski i hetmanko wiary!
Płonie Ci w hołdzie łuna chat czerwona,
Dzwonią pałasze na "Sanctus" ofiary,
Litanją płyną tych jęki ostatnie,
Co święte przedmurze czynili z swej piersi,
Za władztwo Twoje poszli w bój najpierwsi,
By zdjąć męczeństwa koronę cierniową
Z Twej świętej skroni O! nasza królowo!

Zdrowaś Marja... I błogosławiony
Twój owoc żywota i dzień naszej męki,
Bo ból, co w piersi żyje nam tajony
Nie w same płacze rozszedł się i jęki
I rozpacz ona, co się w sercu kłębi
Święty znicz krzesze z zakrwawionej stali
Bośmy nie stado ofiarnych gołębi,
Lecz w gniazd obronie my swe życie dali,
Więc, że my wolność obronim krwawicą,
Bądź pochwalona o Bogarodzico!

Program Sejmu XXIII Stowarzyszenia P. R. K.

Sejm odbędzie się w sali par. św. Jadwigi, w dniach 8 — 9 — 10 lipca, 1929 r.

Pierwszy dzień — 8go lipca:

W poniedziałek, dnia 8 lipca, o godz. 8mej rano zbiórka delegatów w sali paraf. św. Jadwigi. Wręczenie mandatów komisji mandatów. O godz. 9:15 wymarsz po J. E. Ks. Biskupa J. Plagensa. Pochód wyruszy z sali parafjalnej po St. Hedwig do Wesson, po Wesson do Michigan, po Michigan do Junction, gdzie nastąpi powitanie Ks. Biskupa i powrót do kościoła po Junction.

O godz. 10 solenne nabożeństwo, które odprawi J. E. Ks. Biskup Plagens, honorowy kapelan Stow. P. R. K. Kazanie wygłosi Wiel. ks. prob. W. Borkowicz, kapelan Izby Rep. Stow. PRK.

Po nabożeństwie powrót do sali na krótką sesję, na której złoży raport komisja mandatów. Zaraz po sesji wspólna fotografia. Obiad.

Pierwsza Sesja.

O godz. 2giej po połud. formalne otwarcie Sejmu przez prezesa Stow. PRK., ob. Stanisława Różyckiego.

Odczytanie listy delegatów.

Przemówienia gości.

Wyznaczenie komitetów.

Wybór marszałka Sejmu i sekretarza.

Sprawozdania urzędników.

Interpelacje

Kolacja.

Sesja II.

Sesja rozpocznie się o godz. 7:30 wiecz.

Sprawozdania komitetów i sprawy na dobro organizacji.

Drugi Dzień — 9go lipca:

Rano o godz. 9:00 Msza św. na intencję Stow. PRK.

Sesja III.

Po nabożeństwie sesja ranna do godziny 12:30.

Obiad.

Sesja IV.

Rozpoczęcie sesji o godz. 2giej po poł. i trwać będzie do godz. 5:30.

Kolacja.

Wieczorem bal w sali parafjalnej dla delegatów i delegatek Sejmu, oraz gości i wszystkich członków Stow. PRK.

Trzeci Dzień — 10go lipca:

O godz. 9tej rano solenna Msza św. za zmarłych członków i członkinie Stow. PRK.

Sesja V.

Po nabożeństwie sesja ranna trwać będzie do godz. 12:30.

Obiad.

Sesja VI.

Popołudniowa sesja od godz. 2giej.

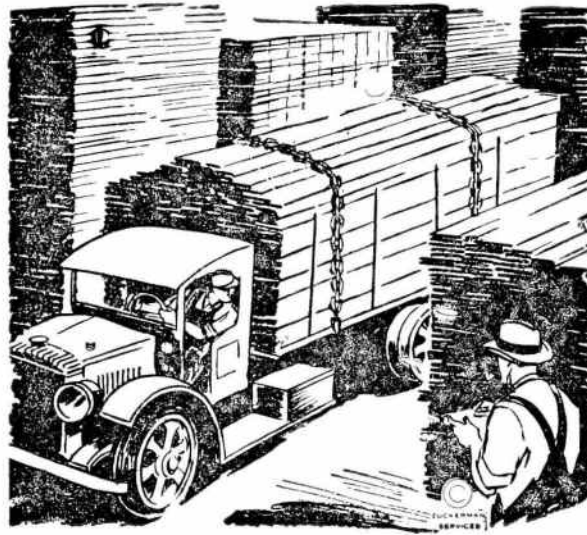
Zakończenie obrad sejmowych.

Wybór urzędników na następne trzy lata.

KOMISJA PRZEDSEJMOWA:

Antoni Kudroń, przewodniczący
Adam Przybylski

Franciszek Dziuba
Jan Tyrka, marszałek.

HAMTRAMCK LUMBER and SUPPLY COMPANY

QUALITY — QUANTITY — QUICKLY

JAN LESIŃSKI

Prezes i Gen. Zarządca

LEON A. LESIŃSKI

Skarbnik

JULJAN LESIŃSKI

Sekretarz

Main Office and North Yard

Storage and West Yard

JOS. CAMPAU and M. C. R. R.

MICHIGAN AVE. and MILLER RD.

Empire 1845

Cedar 2358

ROZYCKI BROS.
COMPANY

Generalni Kontraktorzy

— i —

Przedsiębiorcy Budowlani

1950 E. CANFIELD AVENUE

Tel. ME lrose 0705

DETROIT,
MICHIGAN

Compliments of

Dr. Rudolph G. Tenerowicz

Mayor miasta Hamtramck

Melrose 6020

Theodore A.
Rożański

Notarjusz Publiczny

Realnościowość, Asekuracja, Pożyczki, Bondy,
Inwestycja, Kontrakty Kupowane.

4739 Jos. Campau Ave.

Detroit, Michigan

Weeks Lumber & Coal Co.

Main Office: 6400 Davison Ave. E.

YARDS:

Davison E. and Mt. Elliott Ave. — Tel. Whittier 5000

4825 Russell St. — Tel. Melrose 1128

1141 Springwells Ave. — Tel. Cedar 0473

Good Lumber To Build Warm Home!

Good Coal To Keep Them Warm!

Życzenia Wielkiemu Sejmowi składa

długoletni Stowarzyszeniec

Radny Miasta

Polskie Banki Oszczędnościowe
Kronk 4% Savings

3500 Junction Ave., róg Kopernik
Na Jadwigowie

4400 Campbell Ave., róg Buchanan
Na Franciszkowie

7601 McGraw Ave., róg Florida
Na Andrzejowie

BRACTWO SW. FLORJANA
Grupa 53-cia Stowarzyszenia P. R. K.

Założone dnia 6-go lutego, 1927 r.

OBECNY ZARZĄD:

B. Filipowicz, prezes	S. Obarzankowski, wiceprez.
S. Rarus, sekr. prot.	J. S. Mieczkowski, sekr. fin.
F. Domitrz, kasjer	

Compliments of Hamtramck Judges

Joseph C. Czarnecki
Leo G. Karwick

WŁADYSŁAW WYDERKO

POLSKA PIEKARNIA

Wypieka najlepszy Chleb i Ciasta oraz przyjmuje zamówienia
na Bale, Wesela i różne okazji.

4300 Central Ave.

Tel. Cedar 3419-W

Phone: Melrose 3209

MICHAEL URBAN

FUNERAL DIRECTOR

5326 McDougall Ave., —:— DETROIT, MICH.

Telephone: Melrose 6970

CENTRAL ART STUDIO

STANLEY LESZKO. Prop.

4743 Chene Street Between Forest and Hancock

DETROIT, MICH.

6305 do 6311 Chene Ul.

5504 do 5512 Michigan Ave.

WITKOWSKICH

SKŁADY UBRAŃ

Dla Mężczyzn, Niewiast i Dzieci

ALL ACCOMODATIONS FOR LADIES

“BOWL FOR HEALTH”

Chene-Trombley Recreation

20 New Alleys — Finest in Detroit

6348-50 Chene Street

Melrose 3497

Życzenia od
JANA A. KRONK

Radnego Miasta Detroit
Członek Stowarzyszenia Pol. Rzym. Kat. od 20 lat.

4 Procent od Wkładek Oszczędnościowych

Nasz Bank załatwia:

Sprzedaż Szyfkart do i z Polski

Na wszystkie linje okrętowe.

Wysyłkę Pieniędzy w Dolarach do Polski

Generalna Asekuracja

Wyrabiamy różne dokumenty i załatwiamy wszelkie sprawy
bankowe i notarialne.

Informacyj udzielamy bezinteresownie

Kudron's Exchange Bank

A. S. KUDROŃ, Pres. (Skarbnik Stow. Pol. Rzym. Kat.)

3306 Junction Ave. Naprzeciw Kościoła Św. Jadwigi

Rzetelna obsługa, grzeczność, przyjacielskie interesowanie się
Waszym dobrobytem.

Melrose 3791

A. CHRZANOWSKI

Pogrzebowy

Office:

4437 Russell St.

Detroit, Mich.

Najserdeczniejsze gratulacje i życzenia wszelkiej pomyślności składa Tow. św. Tomasz, Gr. 89-ta Stowarzyszenia P. R. K.

Wiel. Ks. Fr. Banaszakowi

jako nowemu Proboszczowi parafji Bożego

Ciała.

Melrose 5979

GENCA PHOTO STUDIO

ST. GENCA, Właśc.

Jak najserdeczniejsze życzenia w rocznicę 35-lecia zasyła właściciel Zakładu Fotograficznego St. Genca, jak najlepszego dalszego rozwoju tak pięknej organizacji jaką jest Stow. Polsko Rzymsko Katolickie.

Przy tej okazji polecamy Szanownej Polonji skupionej w towarzystwach Rzymsko-Katolickich nasz pierwszorzędny zakład fotograficzny pod numerem

5901 Chene St.

Na rogu Medbury

Melrose 0801

I. F I L I P

DIAMONDS, WATCHES AND JEWELRY

5433 Chene St.

Detroit, Mich.

STANISŁAW LATOWSKI

CZŁONEK STOW PRK.

Pierwszorzędna Cukiernia

Zaopatrzona w najlepsze gatunki cygar, cukierków i różnych napoji.

5038 Chene St.

Detroit, Mich.

HAMTRAMCK CREAMERY

PASTEURIZED MILK AND CREAM

BUTTERMILK, BUTTER, COTTAGE CHEESE

3291 Belmont Ave.

Phone Empire 1869

Najwspanialszego powodzenia Wielkiemu Sejmowi Stowarzyszenia
Polskiego Rzymsko-Katolickiego życzy

Największa Polska Piekarnia

POLANSKI BAKERY

5771 Otis Str.

Detroit, Mich.

TEL. LAFAYETTE 1450

KLEMENS BOŻEK

3242 Junction Ave.

Detroit, Mich.

Życzy wszelkiej pomyślności Wielkiemu Sejmowi, dobry
Stowarzyszeniec.

Przedsiębiorca pogrzebowy na Jadwigowie.

Phones: Melrose 0778 - 2484

Night calls
Promptly attended to

ANTHONY J. MILLER

FUNERAL DIRECTOR

5963 Chene St.

Detroit, Mich.

LIBERTY DAIRY CO.

POLSKA MLECZARNIA

Zasługująca na Wasze Poparcie ze Względu na Zdrowy Produkt
Jakiego Dostarcza i Hygienę, Jakiej Skrupulatnie Przestrzega

6212 Grandy Ave.

Tel. Melrose 1300

West Side Branch

4841 Konkell Ave.

Tel. Lafayette 4880-W

Melrose 4286

Branch Office: At Holy Cross Cemetery

JOSEPH MIODEK

SCULPTOR

ARTISTIC MEMORIALS

2138 E. Forest Ave. Detroit, Mich.

Phone: Whittier 6315

JOHN J. PIÓRKOWSKI

FUNERAL DIRECTOR

Day and Night Service

3373 Trombly Str.

Detroit, Mich.

Tel. Lincoln 8619-J

Andrew Koval

Dry Goods Store

Complete line of Gent's, Ladies' and Childrens
Furnishings Goods at Reasonable Prices.

8827 Mt. Elliott Ave.

Tel. Biura Whittier 6635

Godziny biurowe: 9—11 rano, 1 do 4
i 6 do 9 po poł.

Dr. A. James DeNike

Lekarz - Chirurg

Nocny Tel.: Lincoln 6543-M

8839 Mt. Elliott Ave. Detroit, Mich.

Lincoln 10251

C. M. Buszek

Registrowany Aptekarz

9100 Mt. Elliott Róg Marcus

Detroit, Mich.

P. M. N. 42

Skład Wędlin i Delikatesów

9231 Mt. Elliott Ave.

Phone Lincoln 3624-J.

Kalish Bakery

A. Glowinkowski i Syn. Właśc.

Smaczne i świeże pieczywo dziennie,
także przyjmujemy zamówienia na
wszelkie okazje.

9143 Mt. Elliott Ave.

Frank Olshaski

Pierwszorządna Grosernia i Buczeria

Zaopatrzona w Najlepsze Wktuały Spożywcze

8833 Mt. Elliott Ave.

Phone Cedar 2154

Louis Kolongowski

Electrical Contractor

Fixtures - Electrical Supplies - Repairing

7123 Michigan Avenue

Detroit, Mich.

MELROSE 1126-J

Joseph Goike

Paints, Oils and Glass

Hardware, Tools & Cutlery

1509 Canfield East

Detroit

STIEBER'S

1900 Whirlpool Washers, Hoover
Vacuum Cleaners and Radios of
the Better Kind.

All the above sold on the Easy Payment Plan

życzy powodzenia i rozwoju Stowarzyszeniu
Polsko Rzymsko Katolickiemu

Stanisław Śledziński

ADWOKAT

10330 Jos. Campau Ave.

MELROSE 0801

I. FILIP

Diamonds, Watches and Jewelry

5433 Chene St.

Detroit, Mich.

Telephone Cedar 6838

P. Ostrowski

Pierwszorzędny Krawiec

Robię ubrania na obstalunek, \$35.00 i wyżej,
oraz czyszczenie, prasowanie i reparacja.

7628 Michigan Avenue

Phone Melrose 4760

Office and Chapel
4410 St. Aubin Ave.

Leo A. Mulawa
Funeral Director

Branch
7215 Harper Ave.

Detroit, Mich.

Phone Melrose 5963

City Motor Sales & Service

Jos. Pilarski, Mgr.

Authorized Willard Battery Station
General Auto Repairing

4432-38 Chene St. Detroit, Mich.

Lafayette 5963

Branch: Walnut 4144

Joseph J. Sarnowski

Funeral Director

Pogrzebowy

4188 Campbell Ave. cor. Buchanan

Branch: 5148 Lovett Ave.

Franciszek Smaruj

Wstąpił do Stowarzyszenia P. R. K. 20-go
lipca, 1894 roku.

Jako dobry Stowarzyszeniec, życzę Stowarzy-
szeniu Wielkiego Rozwoju.

Russell's Sweet Shop

Stanley Rosinski, Prop.

Absopure Ice Cream
Cigars, Cigarettes and Candies

17907 Conant Ave.

E. S. Chmara

Prescription Pharmacist

Recepty naszą specjalnością.
Ceny umiarkowane.

4189 Campbell Ave. cor. Buchanan

Największego powodzenia zasyla długoletni
Stowarzyszenie i założyciel Grupy 37-ej
Wielkiemu Sejmowi na Jadwigowie

Alexander Czarnecki

3401 Gilbert

Jewelry, Diamonds, Watches, Clocks,
Silverware

Eye Glasses Fitted Correctly
All Watches and Jewelry Repairs
Done by Experts

"PAY AS YOU CAN" IS MAX'S
CREDIT PLAN

P. C. JEZEWSKI, PH. B.

10042 Jos. Campau

Hamtramck, Mich.

Otwarta Dzień i Noc

Wawrzyniec Tuchowski

3361 Clippert Street

Długoletni Stowarzyszenie zasyla serdeczne
zyczenia wszelkiej pomyślności Wielkiemu
Sejmowi i całemu Stowarzyszeniu, aby
wzrosło stokrotnie.

Success

Daniel L. Minock
Vincent Smith
Stanley F. Jankowski
Jos. J. Skomski
Fred B. Dibble

Councilman City of Hamtramck

Życzy Rozwoju

Michael Grajewski

Klerk Miasta Hamtramck

PHONE CEDAR 3360

C. KOMORSKI

Hardware, Paints, Oils, Glass and
Sporting Goods

Linoleum and Congoleum Rugs and
Washing Machines

7538 Michigan Ave., Detroit, Mich.

CEDAR 4532

JAN LUKASZEWICZ

BUDOWNICZY

7528 Michigan Ave.

CEDAR 3698

Polska Mleczarnia

CENTRAL CREAMERY

W. J. Zaydel, Prop.

Dostarcza zawsze Świeże, Czyste i Zdrowe
Mleko

4381 Central Ave.

Obuwie Dla Familji

Shoes and Furnishings

Style - - - Quality

S A M D I E M

7434 Michigan Ave.

Between Tarnow and Proctor

CEDAR 4981

Jos. Feliks i Synowie

Skład Mebli

Łatwe Splaty lub Gotówką

Towar Dobry — Ceny Niskie

7501 Michigan Ave.

Obuwie Dla Familji

Florsheim Trzewiki Dla Mężczyzn
Najnowsze Fasony

BURNDORF'S

FASHION SHOES

7528 Michigan

Blisko Florida

Phone Empire 2821

John Rzepecki

Dealer in Dry Goods, ladies' and gent's
furnishings.

Best merchandise at the lowest prices in
Detroit.

5533 Rivard St. Detroit, Mich.

Glendale 3668
Glendale 1243

Tel. nocny:
Hogarth 7484

Życzenia od

Wickham Plumbing Company

24-godzinna obsługa.

2015 Michigan Ave.

H O F F M A N

Photo Studios

The Two Largest and well
Established Photo Studios
in Detroit, Mich.

*Wedding and Family
Groups Our Specialty*

1466 Canfield E. Mel. 6799

Bet. Russell and Riopelle

5456 Chene St. Mel. 6793

Bet. Kirby and Ferry

Phone Melrose 5165

Meyer Siegel

Dry Goods, Ready-to-Wear

Ladies' and Gent's Furnishings

5145 Chene St. Detroit, Mich.

Glendale 3668
Glendale 1243

Night Phone
Hogarth 7684

Compliments of the

Wickham Plumbing Company

24-hour service

2015 Michigan Ave.

Tel. Melrose 0515

COMPLIMENTS FROM

Joseph M. Kulwicki
Funeral Director

4186 St. Aubin Ave.

Member of Branch 14 P. R. C. U.

Tel. Whittier 1875

Jan Perkowski

Hala do wynajęcia na wszelkiego rodzaju
zabawy.

4044 Leuschner Ave. Cor. Dwyer

Detroit, Mich.

Tel. Melrose 2056

Medbury Studio

J. Zaborowski, Prop.

Photographers and Artists

Photographs of Distinction
Wedding Photographs Our Specialty

2243 Medbury, Bet. Chene and Dubois

Detroit, Mich.

Phone Euclid 9107

Anthony Kubik

General Building Contractor

6200 Central Ave. Detroit, Mich.

PHONE MELROSE 1710

A. Wawrzynkiewicz

Meat Market

5038 McDougall Ave.

Detroit, Mich.

Tel. Melrose 1184

Chene Decorating Co.

V. A. Mikulewicz, Prop.

Wall Paper, Paints and Varnishes
Painting and Decorating

We Specialize in "Marb-L-Cote"

5139 Chene Street Detroit, Mich.

Compliments of

Peter Uznajewicz

Fashion Shoe Store

8805 Mt. Elliott Detroit, Mich.

Phone Melrose 5165

Meyer Siegel

Dry Goods, Ready-To-Wear

Ladies' and Gent's Furnishings

5145 Chene Street Detroit, Mich.

Lincoln 9070-J

Dziatkiewicz - Piasecki

— Malarze —

5138 Burns 5133 Mt. Elliott

Joseph M. Kulwicki,
Manager

Established in 1881
Detroit, Mich.

M. Kulwicki & Sons

*Funeral Directors
and
Licensed Embalmers*

Office:

Residence:

4186 St. Aubin Ave. 7633 Miller Ave.

Tel. Melrose 0515

Whittier 6287

Office:
Empire 10100

Res.
Empire 8615-M

John A. Waszewski

Treasurer & Gen. Mgr.

10240 Jos. Campau

White House Cleaners & Dyers, Inc.
Detroit, Mich.

The Preuss Furniture Co.

Good Furniture

Since 1907

1920 Canfield Ave. E. Detroit, Mich.

Phone Whittier 5460

Adam V. Malec

Funeral Director

6614 Centerline Ave. Detroit, Mich.

Whittier 2770

Sixtus M. Janc

Hardware

Paints, Oils and Glass

9101 Mt. Elliott Ave. Cor Marcus

Detroit, Mich.

Compliments of

“Sonny” Studenski

4700 St. Aubin Cor. Forest

Empire 10406-07

Stanley J. Scizak

Progressive Drug Store

8363 Conant Ave. Detroit

Phone Melrose 0915

A. K. Nawrocki

Bakers' Union Club

5833 Chene St. Detroit, Mich.

Melrose 2747

Open Evenings

George H. Stieber

Washers, Ironers, Vacuum Cleaners
and Radios of the Better Kind

4671 Chene At Forest

DETROIT, MICH.

Tel. Melrose 6963

Chene Furniture Store

Wyborny and Filipski, Props.

Complete Line of Up-To-Date Furniture, Rugs,
Stoves, Washing Machines, Radios

4770 Chene St., cor. Hancock

Detroit, Mich.

Tel. Lafayette 5965

Frank Cylkowski

Undertaker and Embalmer

4188—35th Street cor. Buchanan

Detroit, Mich.

The Only Polish State Bank In Detroit

Michigan State Bank of Detroit

Resources over \$3,685,951.41

Main Office: Cor. Forest and Chene.

Branches:

3301 Junction Avenue

5666 Michigan Ave.

8571 W. Jefferson Ave.

1370 Canfield Ave.

Van Dyke and 7 Mile Road

Officers:

Stanley C. Kruszewski President
Frank Schmidt, Jr. Vice President
Wm. J. Schechter Vice President
and Cashier
J. A. Grupeczynski Assistant Cashier

Directors:

Stanley C. Kruszewski John Lukaszewicz
Joseph Olschefskey John Jaglowicz
Frank A. Schmidt, Jr. Arthur A. Koscinski
Vernon Witkowski

Phone Melrose 5239

CANFIELD STUDIO

Alex. J. Sulewski, Prop.

Wedding and Family Groups My
Specialty

1354 Canfield Ave. E.

Bet. Rivard and Russell

Res.: 1328 Garfield Ave.

Detroit, Mich.

Phone Cedar 3663

Mazda Lamps

West Detroit Electric Co.

P. Kusiorski, Prop.

ELECTRICAL CONTRACTORS

Electric Supplies, Wiring, Motors and Fixtures
Repairing of All Kinds

7528 Michigan Avenue

Second Floor

DETROIT, MICH.

Phone Longfellow 9127

Dr. John F. Cyman

Office and Res.

18035 Conant Ave.

Phone Longfellow 3524

Conant Nevada Garage

John Brenek, Prop.

Repairing, Accessories, Hood Tires, Ignition
Parts and Service, Batteries, Towing. Blue
Sunoco (the high powered knockless gasoline)
Sunoco and Mobile Oils, Springs Sprayed with
Drain of Oil also Popular Radios.
Service with a smile.

17925 Conant

Hemlock 0350

K. W. Paczesny

Hardware, Furniture, Wall Paper,
Paints, Etc.

3220 Davison Ave. Detroit, Mich.

Arlington 1069

Scherr's Floral Shop

Flowers For All Occasions

When You Think of Flowers - Think of Ours

2912 E. Davison Ave. Detroit, Mich.

Joe Genco

Meat Market and Confectionery

17125 Conant Ave.

M. A. Jeszke

POLSKI SKŁAD OBUWIA

Our Motto: We Please Everybody

We Keep the Quality Up — At Lowest Prices

3236 Davison Ave. E.

Empire 9230

Art. Willard

Attorney at Law

Art. Willard — Edw. J. Gretchen

8610 Jos. Campau Ave. cor. Berres

Compliments of

Raab Bros.

Classy Tailors

\$28.00 SUITS or TOP COATS \$28.00

Made to order. Fitting and Workmanship
Guaranteed.

9422 Jos. Campau Hamtramck

P. Hanysz, Mgr.

Stanley Zielinski

Confectionery, Soft Drinks and School
Supplies

Member of the Polish Roman Cath. Union

5451 Chene Street

Cherry 2318

Outfitters For All Sports

See

Monroe Sport Shop

200 Monroe Ave.

William Szymański

Pierwszorzędny Buffet

Członek Stow. P. R. K.

5248 Grandy Ave.

Życzy Rozwoju i Powodzenia Dla
STOWARZYSZENIA P. R. K.

B. Łukasiewicz

8815 Jos. Campau Ave.

Hamtramck, Mich.

Phone Melrose 0416

Szmigiel's Bridal Shop

Bridal and Bridesmaids Gowns

Bridal Veils and Supplies

4721 Chene Street Detroit, Mich.

Lincoln 1942-W

Res. 8320 Maxwell Ave.

F. J. Kolodziejski

Attorney

Office

2002 Penobscot Bldg. 2239-71 Forest Ave. E.

Randolph 4093

Melrose 1008

Detroit, Mich.

Stoves and Ranges Paints, Oils, Varnishes
General House Glass, Putty
Furnishings Etc., Etc.

A. Lemke Hardware Co.

4189-4197 St. Aubin Ave. Detroit

Phone Melrose 0362

Melrose 0305

Piotrowski & Lemke

General Insurance

Asekuracyja

2695 E. Forest Ave.

Detroit, Mich.

Smart Style At Low Price

Men's Furnishings

Ladies Hose and Dry Goods at

A Tofilski

8803 Mt. Elliott Ave.

Whittier 9788

Frank and Steven & Co.

Wholesale and Retail

Cigars, Tobacco and Candy

9301 Mt. Elliott Ave.

Phone Melrose 4894

Everything in Hardware

M. HOJNACKI

Hardware, Oils, Paints, Glass and Tools
Electrical and Plumbing Supplies

4800 Russell St. Detroit, Mich.

Lafayette 5749

Central Music Co.

Pianos, Phonographs, Radios, Electric Washers
We also carry a complete line of
Rolls and Records

E-Z TERMS

4707 Michigan Avenue

Melrose 4505 - 5810

ANTHONY WUJEK

New Funeral Home

1432 E Canfield Ave., at Russell

Detroit, Mich.

Lafayette 5646 - 5648

Lincoln Automobiles For All Occasions

Leonard J. Jarzembowski

Przedsiębiorca Pogrzebowy

4405 Wesson Ave. cor. Buchanan

Detroit, Mich.

Phone Walnut 0414

Domzalski & Sons

Hardware

Paint, Glass, Household Goods,
Builders Hardware, Tools
and Electrical Goods

5612 Buchanan St. Detroit, Mich.

Smart
Shoes
For
Men
Riley's
Arch

Smith's
Relief
Shoes
For
Women

G. K. Shoe Store

Geo. Kowalczyk, Proprietor

8733 Van Dyke Ave. Detroit

Compliments of

Dr. Charles H. Lazowski

DENTIST

Phone Melrose 2635

Bruno Stieber

Stieber's 5c to \$5.00 Store

Established 1906

A Department Store to Meet Every Need

5538 Chene Street Detroit, Mich.

Bring this add in and receive a 10%
Discount on Your Purchase

Peoples Wayne County Bank

Resources Upward of 300 Million Dollars

Chene and Forest Office

School Supplies

Home Made Candy

Andrzejewski Bros.

Confectionery

1333 Canfield Ave. E. Detroit, Mich.

Phone Melrose 2141-W

A. Sypitkowski

Groceries

Automobile For Hire For All Occasions

4103 St. Aubin Ave.

Tel. Empire 5106

Frank J. Grenke

Wholesale

Wall Paper - Paint - Supplies

2339 Grand Boulevard E.

Franciszek Bolcer

Pierwszorzędna Grosernia i Buczernia
zaopatrzona w najlepsze wiktuały
spożywcze.

9403 Mt. Elliott

Tel. Melrose 1082

Klang's Flowers

A. KLANG, Prop.

2653 Forest Ave. E., Cor. Flower St.

Tel. Whittier 7665

Adam Kuplicki

Groceries, Meats, Fruits and Vegetables

6100 Leuschner

Telefon Lincoln 4022

Star Coal Co.

Jeden z Największych Polskich Składów Węgla

B. J. Osowski, Zarządca

Mt. Elliott and 6 Mile Road

Michael A. Wicha

Sanitary Barber Shop

9207 Mt. Elliott Ave.

A. Shiner

Skład towaru spożywczego, zaopatrzone w
najlepsze wiktuały spożywcze.

9211 Mt. Elliott

Detroit, Mich.

Melrose 1102

Open Day and Night

Frank A. Wąsik

Funeral Director

5934 Dubois St. Detroit, Mich.

Phone Empire 2394-W

Krawiectwo Damskie i Męskie, Specjalnością.
Czyszczenie, Prasowanie, Reperacja i
Przeróbki.

Franciszek M. Konke

Wykonuje damskie i męskie ubrania na
zamówienie.

Każda Robota Gwarantowana.

6341 St. Aubin Ave. Detroit, Mich.

Phone Whittier 1034

Compliments of

Jos. Sobieski

Plaster Contractor

8002 Center Line

Phone Melrose 3238-R

Estimates Cheerfully Given
All Work Promptly Done

Joseph Etrich

Mason Contractor

Brick Work, Cement Sidewalks and Floors
House Raising and Repairing

6475 Jos. Campau Ave., Detroit, Mich.

Vincent Borowski

Grosernia

Jest zawsze zaopatrzona w najlepsze wiktuały
spożywcze i także można płacić rachunki
za gaz, elektrykę i telefon.

4922 Moran Ave. Detroit, Mich.

Karol Krzak

Pierwszorzędny Skład Obuwia

Posiadamy na składzie obuwie dla Mężczyzn,
Niewiast i Dzieci.

Ceny umiarkowane — Grzeczna obsługa

9029 Mt. Elliott Ave.

Modern Bakery

Zygmunt Niebrzydowski, Właśc.

5409 Chene St.

Detroit, Mich.

Phone Melrose 2880

Victor Sliwinski

Quality Meats

Special Delivery Service

5902 Grandy Avenue

Tel. Melrose 2940-R

Goods Called For and Delivered

A. Mazur

Custom Tailor

Suits Made To Order

Cleaning, Pressing, Altering and Repairing
Członek Stow. P. R. K.

5136 McDougall Ave. Detroit, Mich.

Tel. Melrose 3254

Pierwszorządny Bufet

Jakóba Lewandowskiego

Zaopatrzony w najlepsze napoje i cygary.

5145 Mitchell Ave. Detroit, Mich.

Empire 2230

Andrew R. Posłuszny

Attorney at Law

Citizen's Bank Bldg.

9701 Jos. Campau Hamtramck

New Poland Shoe Store

Obuwie Dla Całej Rodziny

Antoni Stanczyk

5335 Chene Street

Phone Melrose 5998

Joseph A. Widzowski

Dry Goods

Ladies' and Gent's Furnishings
Children's Ready-To-Wear

5771 Chene Street Detroit, Mich.

Szczere życzenia jak najlepszego
rozwoju

W. Lutomski

6351 St. Aubin Ave.

Phone Melrose 1295

John Sikorski

Fne Bakery

5771 Dubois St. Detroit, Mich.

Phone Empire 2493-M

Poultry and Eggs Wholesale

Frank Pięła

Fancy Groceries — Fruits and Vegetables

6201 St. Aubin Ave. Detroit, Mich.

Maryanna Gajewska

Sklep artykułów religijnych, książek do nabo-
żeństwa, różańce, obrazy, pocztówki na
listy i papier do wyboru kwiatków.

5851 Dubois St. Detroit, Mich.

K. Schultz i A. Jaworski

Polski Skład Rzeźniczy

6054 St. Aubin Ave. Detroit, Mich.

FIRESIDE C

PUBLISHING & PRINTING

435 W. ALBIN AVENUE

DETROIT, MICHIGAN